

ADVENT

Het Kerkblad van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten /1/2024

Ge
ba
lan
ceerd

Gebalanceerd

In een wereld die vaak gekenmerkt wordt door extremen, biedt het thema van een genuanceerd en gebalanceerd leven een frisse blik op hoe we met onszelf, elkaar en onze omgeving om kunnen gaan. Dit voorwoord introduceert het eerste Adventmagazine van dit jaar. In dit nummer gaan we in op de kunst van genuanceerd en gebalanceerd leven en hoe dit zich verhoudt tot geloof en spiritualiteit. Het doel is niet alleen om te inspireren, maar ook om praktische inzichten en voorbeelden te delen die u kunt toepassen in uw dagelijks leven. **Vanuit de psychologie** wordt het concept van 'cognitieve dissonantie' weleens aangehaald. Dit is een staat waarin iemands overtuigingen niet overeenkomen met iemands acties, wat leidt

tot mentale spanning. Het streven naar een gebalanceerd leven vereist echter een harmonie tussen wat we geloven en hoe we handelen. Dit proces van afstemming kan leiden tot een dieper zelfbegrip en een meer vervuld leven. Hierbij is cruciaal dat we de complexiteit van het menselijk gedrag en de veelheid van onze overtuigingen erkennen.

Aristoteles heeft al de waarde van de balans benadrukt met zijn concept van het 'Gulden Midden'. Hij stelde dat deugd het midden is tussen twee extremen, een idee dat nog steeds relevant is in de hedendaagse discussie over genuanceerd leven. Deze zoektocht naar balans nodigt uit tot reflectie over onze waarden en acties en moedigt aan om extremen te vermijden in zowel ons denken als ons

doen. Zevendedagsadventisten kunnen hier voordeel van ondervinden bij het zoeken naar een formule die polarisatie binnen de kerk kan afzwakken. **De natuur** zelf biedt misschien wel het meest aanspreekbare voorbeeld van balans. Ecologische systemen functioneren optimaal wanneer er een balans is tussen alle levende organismen en hun omgeving. Deze systemen passen zich voortdurend aan om het evenwicht te behouden. Zo laat de natuur ons het belang zien van flexibiliteit en aanpassingsvermogen in ons eigen leven. **Dit nummer** van Advent nodigt u uit voor een rondreis langs voorbeelden van genuanceerd en gebalanceerd leven en wijze van geloven. Met inzichten uit de psychologie, filosofie en de

AGENDA

APRIL

N Workshop	
Rentmeesterschap	7
N Vrouwendag:	
Je brein de baas	14
N Training finance	21
N Kidzrally	27

MEI

N Camporee	8-12
N Familiedag	18

JUNI

N Tienerclub	8
N Vesperdienst	22
N Sportdag	23
N Workshop	
Rentmeesterschap	30

Alle evenementen zijn onder voorbehoud. Houd onze website in de gaten. Daar staat de meest actuele informatie: www.adventist.nl/agenda.

N Nederland **B** België

natuur laten we zien dat harmonie in de complexiteit van ons bestaan mogelijk is. Dit nummer moedigt u aan om de rijkdom van het leven te omarmen, met al zijn nuances en tegenstrijdigheden. Om een weg te vinden die vreedzaam en vol vervulling is en die ons de delicate balans die ons omringt beter doet begrijpen.

Enrico Karg *Hoofdredacteur & algemeen secretaris van de Nederlandse Adventkerk.*

COLOFON

A

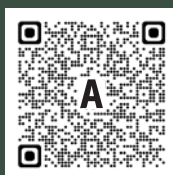
Duurzaamheid is belangrijk voor de Adventkerk. Ook *Advent* werkt mee aan een betere wereld, daarom wordt het gedrukt op papier dat het resultaat is van verantwoord bosbeheer. Onze drukker gebruikt inkten op plantaardige basis en machines draaiend op groene stroom.

REDACTIE

Hoofdredacteur Enrico Karg
Redactie Silbert Elizabeth, Jeroen de Jager, Jeanette Lavies, Riemer Postma, Rob de Raad en Jan Spijk.
Vormgeving Paul de Bruin – Limelight Design Studio
Foto omslag steveball/Shutterstock.com
Druk Van de Ridder – VdR Druk & print
Oplage 3.800 exemplaren
Verschijningsfrequentie 4 maal per jaar

Wanneer u het blad ADVENT niet meer wilt ontvangen, kunt u dat kenbaar maken door ons te mailen op het adres: advent@adventist.nl

REDACTIEADRES

Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huis ter Heide
Tel. Landelijk Kantoor: 030 – 6939375 – **E-mail** advent@adventist.nl
Web www.adventist.nl of www.adventist.be

GIFTEN

Advent wordt gerealiseerd dankzij uw giften. De redactie bestaat voornamelijk uit vrijwilligers die met liefde ons ledenblad voorzien van inhoud. Giften voor *Advent* kunt u overmaken op NL47 RABO 0117 7777 73 t.n.v. Kerkgenootschap der ZDA of gebruik de QR-code hiernaast. Voor financiële zaken, inclusief donaties en wilsbeschikkingen, kunt u contact opnemen met de financiële-afdeling via: finance@adventist.nl.

06

De Bijbellezende Ethiopische eunuch

10

Interview: Shurman Kook

12

Gebalanceerde uiting van je geloof

22

Leefstijl in balans

30

Waar is thuis?

VERDER IN DIT NUMMER

- 04** Van het bestuur
- 14** ADRA – Gebrek aan warme zorg
- 16** Nieuws uit de wereldkerk
- 18** Kinderverhaal
- 20** Nieuws uit de regio & puzzel
- 25** Advent Verwent
- 26** Adventgeschiedenis in perspectief
- 29** SHANA archief
- 34** Verdieping bij de Sabbatschool
- 36** PS & Doop
- 39** In Beeld
- 40** Van de voorzitter

De medewerkers van **Advent** wensen u een gezegend 2024. Laten we blijven bidden voor balans in ons leven en in onze leefstijl.

Nieuwjaars- toespraak

Afgelopen januari was traditiegetrouw de nieuwjaarsreceptie van de landelijke kerk. Als voorzitter was het mijn voorrecht de nieuwjaarstoespraak te houden om de kerk in Nederland te inspireren. Hier volgt een samenvatting van deze boodschap.

Tekst/Rob de Raad

Maar uit de stronk van Isaï schiet een telg op, een scheut van zijn wortels komt tot bloei. ²De geest van de HEER zal op hem rusten...

⁶Dan zal een wolf zich neerleggen naast een lam, een panter vlijt zich bij een bokje neer; kalf en leeuw zullen samen weiden en een kleine jongen zal ze hoeden. ⁷Een koe en een berin grazen samen, hun jongen liggen bijeen; een leeuw eet stro, net als een rund. ⁸Bij het hol van een adder speelt een zuigeling, een kind graait met zijn hand naar het nest van een slang. ⁹Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil op heel mijn heilige berg. Want kennis van de HEER vervult de aarde, zoals het water de bodem van de zee bedekt. ¹⁰Op die dag zal de telg van Isaï als een vaandel voor alle volken staan. Dan zullen de volken hem zoeken en zijn woonplaats zal schitterend zijn.
Jesaja 11:1-10 NBV21

Jesaja en de hoop

Jesaja is de profeet van de vergezichten. Hij beschrijft een toekomst waarin het rijk van de Messias zal worden opgericht en zijn heerschappij zal rechtvaar-

dig zijn en vredig. De vijandschap tussen God en mensen en mensen onderling zal zijn weggenomen. Het kwaad zal er niet meer zijn. Dat wat de profeet Jesaja beschrijft, staat haaks op de werkelijkheid van de tijd van Jesaja en ook op de wereld waarin wij nu nog leven. Ook wij leven in een onzekere tijd en mensen zien met angst de toekomst tegemoet. Zeker wanneer wij de beelden zien van de voortdurende oorlog in Oekraïne en de spanning in het Midden-Oosten die oplaaien. Maar Jesaja bepaalt ons bij de hoop die wij als gelovigen mogen hebben.

Verscheidenheid en diversiteit

Ook binnen onze eigen kerk hebben we onze uitdagingen. We zien dat niet alleen de samenleving conservatiever is geworden, maar ook de kerk. In Nederland hebben we een enorme diversiteit in culturen en talen. Er zijn grote verschillen in gewoonten en de manier waarop we de sabbat vieren. Er is grote verscheidenheid in de opvatting van onze geloofspunten. We hebben verschillende

meningen over de inzegening van vrouwelijke predikanten of hoe de kerk moet omgaan met mensen die anders geaard zijn. Ik kan me heel goed voorstellen dat bepaalde groepen mensen moeite hebben met de kerk. Hun geestelijk thuis ziet er tegenwoordig anders uit dan de kerk waarin zij groot geworden zijn.

We kunnen die enorme verscheidenheid als een probleem zien. Dan gaan we de nadruk leggen op de onderlinge verschillen. Dan moeten leden uit andere culturen zich maar aanpassen aan hoe we het in Nederland gewend zijn. We kunnen tegenover elkaar gaan staan. We kunnen het landelijk beleid bekritisseren en voortdurend wijzen op wat er in onze ogen niet goed gaat. Maar we kunnen aan het begin van dit nieuwe jaar 2024 er ook voor kiezen om het anders te doen.

Ontwikkelingsfasen

Elke groep mensen die met elkaar moet samenwerken kent verschillende fasen van samenwerking. In de managementliteratuur worden deze fasen vaak als volgt

benoemd: *Forming, Storming, Norming, Performing*. Je wordt bij elkaar geplaatst. Daarna probeer je je eigen stempel te drukken. Vervolgens leer je met elkaar samen te werken. En wanneer je elkaars sterke en zwakke punten goed hebt leren kennen en het beste van de ander inzet voor het gezamenlijke doel, word je een hecht team.

Naast elkaar staan

Landelijk zitten we ook in die ontwikkelingsfasen. We moeten eraan wennen dat de verschillen van de kerk in Nederland duidelijk zichtbaar zijn geworden bij het uniecongres van oktober 2022. Het is een gegeven dat de kerk hier verandert. We kunnen hier negatief naar kijken. We kunnen er ook voor kiezen om er in dit komende jaar anders mee om te gaan door die diversiteit juist positief te waarderen. Door juist niet tegenover elkaar te gaan staan, maar naast elkaar. Door te accepteren dat we verschillende visies en opvattingen hebben, maar elkaar niet bekritisieren en juist de waardevolle aspecten van elkaar te waarderen. Door elkaar ruimte te bieden en te respecteren.

Uiteindelijk hebben we iedereen nodig in de kerk. We hebben mensen nodig die innovatief en progressief zijn omdat we nieuwe manieren moeten ontdekken om de boodschap van het evangelie te verpakken op een manier die mensen vandaag kunnen begrijpen. We hebben bouwers nodig die gewoon aan de slag gaan om het verschil in levens te maken. We hebben behoudende leden nodig om ons te herinneren waar wij vandaan komen en wat onze identiteit als zevendedagsadventisten is. We hebben mensen nodig die ons helpen niet al te snel allerlei veranderingen door te voeren, omdat niet alle veranderingen ook verbeteringen zijn. We hebben elkaar dus allemaal nodig en moeten elkaar vasthouden.

Chonlatree42/Shutterstock.com

Laat 2024 het jaar zijn ...

dat we binnen de kerk niet naast elkaar leven, maar echt samenleven en waarin wij samen bouwen aan de opdracht van de kerk.

Laat 2024 het jaar zijn dat wij samen bouwen aan een kerk waarin alle leden met gebruik van hun eigen talenten de missie van de kerk bespoedigen.

Laat 2024 het jaar zijn waarin alle predikanten het voortouw nemen om in hun gemeenten handen en voeten te geven aan het verschil maken in de levens van mensen in de samenleving.

Laat 2024 het jaar zijn dat wij allemaal het beleid van de Nederlandse Unie ondersteunen, samen voortbouwende op het werk van degenen die voor ons waren. Nu moet een nieuwe generatie de uitdagingen van 2024 aangaan.

Laat 2024 het jaar zijn om samen als Landelijk Bestuur, predikanten, plaatselijke gemeenten en kantoor onze schouders te zetten onder de verkondiging van de hoop die ons is toevertrouwd.

Een boodschap van hoop

De Bijbel schetst ons een beeld van wat mensen niet tot stand kunnen brengen, God zelf zal dat doen. God zal dingen doen die menselijk gesproken niet mogelijk zijn. Zeker als het gaat om bouwen aan zijn koninkrijk. Wij zijn als zevendedagsadventisten geroepen om verkondigers van die hoop te zijn die Jesaja beschrijft. Als zevendedagsadventisten vinden wij onze opdracht in de drie-engelenboodschap van Openbaring 14. Dat is een boodschap van goed nieuws, van bevrijding en verlossing. Christus is de grote Overwinnaar en Hij zal ons brengen in dat koninkrijk dat Hij zal oprichten. Wij zijn geroepen tot de verkondiging van een boodschap van hoop.

Wat is er mooier dan in 2024 eensgezind samen te werken ter voorbereiding op die grote dag die komen gaat.

Rob de Raad is voorzitter van de Nederlandse Adventkerk

DE ETHIOPISCHE EUNUCH EEN VOORBEELD OM TE VOLGEN

6
maart 2024 |

De Bijbellezende
**Ethiopische
eunuch:**
een voorbeeld dat
we kunnen volgen

Het boek Handelingen, waarin Lucas het toneel schetst voor de gebeurtenissen in het vroege christendom, vertelt het verhaal van de Ethiopische eunuch die naar Jeruzalem kwam om te aanbidden. Lucas vertelt het verhaal van de eunuch als de persoonlijke ervaring van het lezen van een Bijbeltekst. Eigenlijk is dit de enige keer in het Nieuwe Testament dat dit zo wordt opgeschreven. De tekst staat vol met lessen voor hedendaagse Bijbellezers.

Tekst/Jean-Claude Verrecchia Vertaling/Bert Nab

De man die zijn land verlaat

Je zou verwachten dat de lezer Joods is, maar dat is hij niet. Hij komt uit een ander land, Ethiopië, zo'n drieduizend kilometer verderop. Het is een gekleurde man die ongetwijfeld behoort tot een bevoorrechte sociale klasse. Onze man is de minister van financiën voor de koningin van Ethiopië. Als eunuch draagt hij het stigma mee van een complexe genderidentiteit.

De Ethiopiër heeft Jeruzalem uitgekozen als de plek waar hij zijn godsdienstoefeningen wil houden. Om te kunnen aanbidden verlaat hij dus zijn eigen omgeving. Hij kiest ervoor niet binnen zijn eigen kaders te blijven, binnen zijn wereld, zijn geloofsbeleving, zijn zekerheden. Hij neemt het besluit om het eens helemaal anders te doen. Dat is geen eenvoudige keuze. Het is een lange reis naar Jeruzalem. Het

welkom zal waarschijnlijk redelijk koel zijn geweest. In die tijd waren niet-Joodse vreemdelingen niet altijd welkom in Jeruzalem. Ook werden eunuchen in de tempel sowieso niet binnengelaten. Al die obstakels houden hem echter niet tegen. Hij is vastbesloten te aanbidden.

De man die investeert

De eunuch moest niet alleen de lange en moeizame reis ondernemen, hij moest die ook uit eigen zak betalen. Het in bezit krijgen van een boekrol uit het boek Jesaja (ongeveer zeven meter lang) kostte hem een fortuin. In die tijd kon hij geen beroep doen op Amazon of bij een Bijbelkiosk binnenstappen om het boek voor een paar euro's te kopen. Hij moest een schriftgeleerde overtuigen hem, een niet-Jood, een boekrol te verkopen. Dat was niet eenvoudig, want boekrollen waren bestemd voor de tempel en

voor de synagogen in die tijd. Het persoonlijk lezen van een boekrol was helemaal niet aan de orde. Ongetwijfeld heeft het hem omgerekend enkele duizenden euro's gekost om de rol te bemachtigen. Maar hij aarzelde geen moment. Als je ervan overtuigd bent dat het boek dat je in bezit wilt krijgen belangrijk is, ben je ook bereid ervoor te betalen.

Buiten Jeruzalem

Vreemd genoeg zegt Lucas helemaal niets over wat er in Jeruzalem is gebeurd. Het hele verhaal vindt plaats buiten de stad, op de weg die de Judese woestijn tussen Jeruzalem en Gaza doorkruist. Onthoud dat de woestijn de bevoorrechte plek is voor goddelijke openbaringen. Het verhaal, en in het bijzonder het lezen van de boekrol, speelt zich niet af in de tempel of in een synagoge, maar ergens buiten deze zogenaamde religieuze plekken, die niet langer religieus zijn.

DE ETHIOPISCHE EUNUCH/EEN VOORBEELD OM TE VOLGEN

De nederige lezer

De Ethiopiër wacht niet totdat hij weer comfortabel genesteld is in zijn kantoor in Ethiopië om het manuscript te lezen dat hij voor veel geld heeft aangeschaft. Hij verspilt geen minuut, alsof er binnenin hem een vuur wakkert. Hij leest terwijl hij heen en weer geschud wordt in zijn rijtuig, tot dat onverwachte moment waarop hij wordt ingehaald door een rennende man, Filippus.

/ De Bijbel wordt pas het Woord van God wanneer wij begrijpen wat het betekent

Die man stelt hem vervolgens een tikkeltje onbeleefde vraag: 'Begrijpt u ook wat u leest?' Met andere woorden: Ik, Filippus, ga ervan uit dat u, een VIP uit Ethiopië, geen idee heeft wat u leest, ondanks uw belangrijke diploma's. De Ethiopiër had Filippus aan kunnen kijken met een neerbuigende blik vanwege zijn prestigieuze rang en status. Hij had net kunnen doen of hij prima begreep wat hij las, maar dat deed hij niet. Deze lezer is nederig. Hij kent zijn beperkingen. Bovendien erkent hij dat hij de tekst niet kan begrijpen zonder dat iemand die aan hem uitlegt.

De Ethiopiër heeft de tekst gelezen. Hij snapt wat er staat en begrijpt dat de tekst over een persoon gaat. Met andere woorden, hij begrijpt wat er is opgeschreven. Maar het belangrijkste is dat hij begrijpt dat wat er geschreven staat, niet voldoende is. Hij moest verder kijken dan wat er zwart op wit stond. De Bijbel wordt pas het Woord van God wanneer wij begrijpen wat het betekent. Het

is niet de herhaling *ad nauseam* van een Bijbeltekst die het automatisch en op magische wijze tot Woord van God maakt. Op de vraag wat er geschreven stond, kon de Ethiopiër antwoorden: Het gaat over een mens. Maar de grotere vraag bleef onbeantwoord: Wie is die mens? Spreekt Jesaja over zichzelf of over iemand anders? Daar verdwaalde de Ethiopiër in de tekst en bleef hij in het ongewisse.

Filippus helpt hem uit de brand door hem de grote vraag te stellen of hij begrijpt wat hij leest. Eigenlijk vraagt hij de man of hij de tekst kan interpreteren. Met andere woorden: 'Kun je de beweging maken van de tekst – wat is opgeschreven – naar de betekenis van de tekst – wat houdt het in? Ben je in staat te bewegen van de letter naar de betekenis? Ben je in staat het karakter in de tekst te identificeren?

Tekst, betekenis en actie

'Daarop begon Filippus met hem te spreken over het evangelie van Jezus.' De man die door Jesaja in de tekst wordt geïntroduceerd is niemand anders dan de Heer. De woorden van de tekst leiden naar een ontdekking, een ontmoeting met Jezus de Verlosser, zijn Verlosser, hij, een vreemdeling aan de rand van de maatschappij. Wanneer je uitstijgt boven de letter van de tekst, wanneer je de betekenis ervan ontdekt, wordt de tekst een ontmoeting, in dit geval een buitengewone ontmoeting met de Heer. Wanneer je de Heer ontmoet, ga je nog een stap verder. Dan wil je in actie komen. 'Wat moet ik doen? Wat moet ik veranderen?' Toen de menigte de toespraak van Petrus hoorde, stelde men de vraag: 'Wat moeten we doen, broeders?'¹ In het geval van de eunuch bevat de vraag ook het antwoord: 'Waarom zou ik niet gedoopt kunnen worden?'

Lezen als wonder

We kunnen er niet omheen het wonderlijke van dit verhaal te benoemen. Het verhaal laat zien dat het lezen van de Bijbel en de interpretatie ervan een wonder is. Of eigenlijk, een proces dat van begin tot eind geleid wordt door de aanwezigheid en sturing van God. Om te beginnen vraagt de engel van de Heer Filippus om te interveniëren.² Vervolgens zegt de engel hem dat hij naar de man in de wagen moet gaan.³ Wonderlijk genoeg leest de Ethiopiër Jesaja 53 (stel je voor hoe deze Bijbelstudie eruit had gezien als de man een geslachtslijst uit Kronieken had gelezen). Dan nog een laatste wonder: midden in de woestijn wordt op het juiste moment een doopvont gevonden dat klaar is voor gebruik. Wanneer je de Bijbel leest begeef je je in een heilige omgeving, de omgeving van het wonder, zoals bij Mozes en de brandende doornstruik. Nederigheid alsjeblijft. Jij bent niet degene die hier de leiding heeft, die heeft alleen de heilige Geest.

Blijmoedig lezen

Op dezelfde wonderlijke wijze waarop Filippus opduikt bij de Ethiopische magistraat, neemt de Geest hem ook weer weg. Maar het maakt niet uit. De eunuch vervolgt zijn weg vol vreugde.⁴ De ultieme stap in het lezen en interpreteren van de Bijbel is vreugde. Elk ander gevoel kan erop duiden dat de handeling van het lezen en interpreteren nog niet voltooid is, of erger, gefaald heeft.

Tegenvoorbeeld

Als de magiërs bij Herodes navraag doen naar de nieuwgeboren koning van de Joden,⁵ consulteert hij alle hogepriesters en schriftgeleerden. Herodes heeft geen idee, maar zij wel. De priesters kennen het antwoord. Onmiddellijk citeren ze de juiste paragraaf, het juiste vers uit het juiste boek. In Micha, para-

graaf 15, alinea 3... staat: 'In Bethlehem in Juda.' Geweldig. Het staat er. Het is beschreven. Dus? Wat nu? Geloof je ook maar een moment dat ze onmiddellijk met de magiërs meegingen om Jezus, de koning van de Joden te ontmoeten? Het was maar een korte reis, ongeveer een kilometer of tien, twee uurtjes lopen. Nee, dat deden ze niet. Ze bleven waar ze waren, in hun eigen wereld, verdiept in hun eigen steriele kennis. Maar

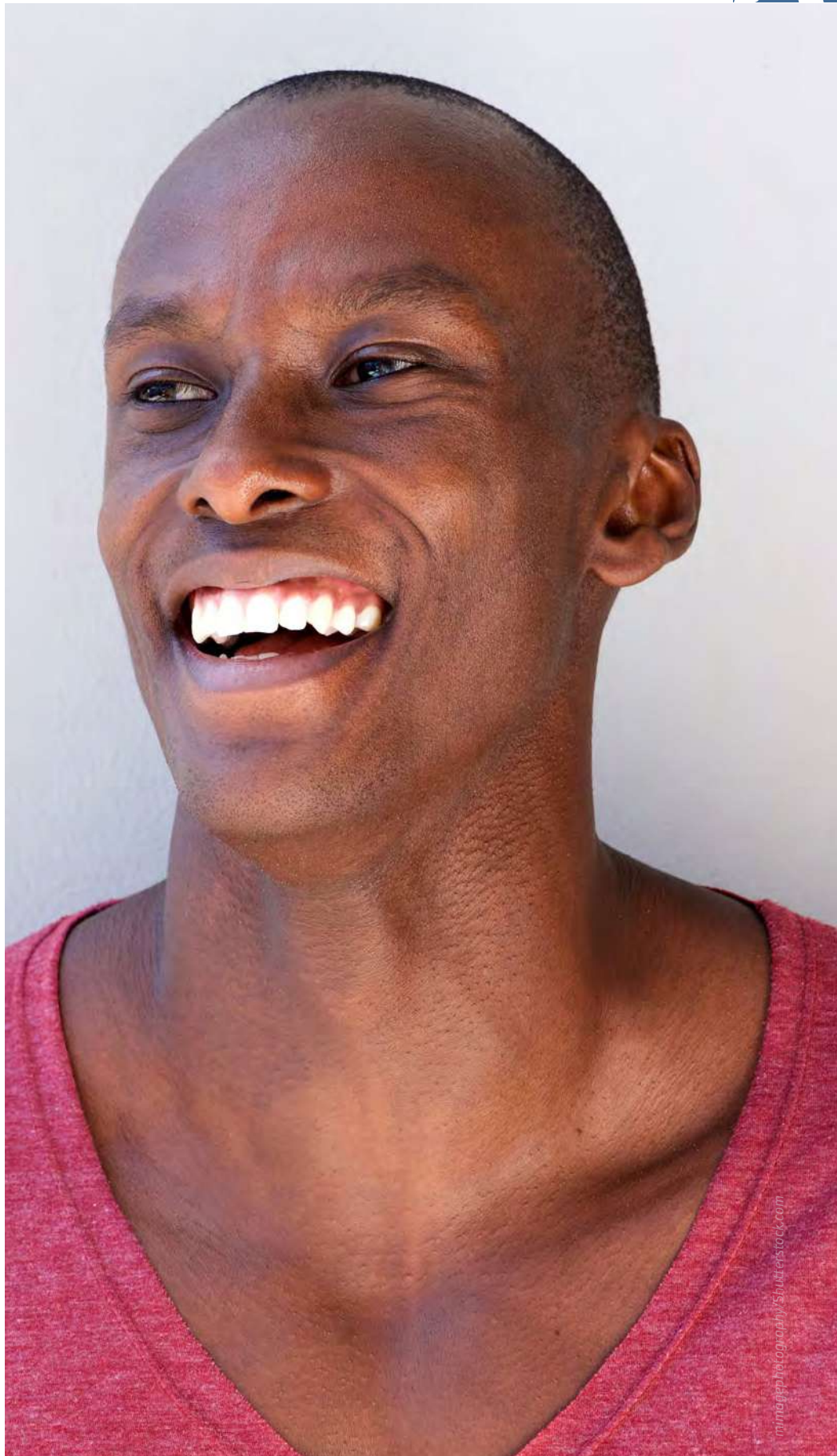
/ De ultieme stap in het lezen en interpreteren van de Bijbel is vreugde

al te vaak lezen we nog zoals de schriftgeleerden en hogepriesters. We weten wat er staat, of we denken het te weten, maar het is steriele kennis die geen invloed heeft op onze manier van leven. Het is gewoon het zoveelste stukje informatie. Erger nog, we verschuilen ons vaak achter wat er geschreven staat en slaan er anderen mee om de oren. Het is tijd dat we Jeruzalem verlaten, dat we onze tradities achterlaten, onze eigengereidheid. Het is tijd om te worden als de magiërs en de eunuch en meteen naar het einde van het verhaal te reizen, want daar is waar de ontmoeting met de Heer plaatsvindt.

Jean-Claude Verrecchia is *Principal Lecturer Emeritus in NT, Hermeneutics, and Second Temple Judaism* aan *Newbold College of Higher Education*

Eindnoten

- 1 Handelingen 2:37
- 2 Handelingen 8:26
- 3 Handelingen 8:29
- 4 Handelingen 8:40
- 5 Matteüs 2

'Respect leidt tot meer nuance'

'Na 15 jaar sluit dit account op 31 december. Twitter was leuk. X is niks.' De mededeling van iemand op dit sociale media-kanaal aan zijn volgers spreekt boekdelen.

Deze persoon is niet de enige. Veel mensen zijn de scheldpartijen en soms (vaak anonieme) intimidaties op de sociale media meer dan beu. Waar blijft de nuance in de samenleving? En wat kunnen we hieraan doen? De redactie vroeg het aan Shurman Kook, voorzitter van de Nederlands Caraïbische Unie van de Adventkerk.'

Tekst/Jan Spijk

Een fysieke afspraak met Kook wordt een beetje lastig, omdat hij in Willemstad (Curaçao) werkt. Een prima alternatief is dan een afspraak via Zoom. Shurman Kook groeide op in een rooms-katholiek gezin op het platteland van Curaçao. 'De kerk stond op loopafstand van mijn ouderlijk huis. Mijn ouders bleven altijd lid van de katholieke kerk.' Hij had wel een tante die zevendedagsadventist was. Na zijn middelbare schoolopleiding in de hoofdstad Willemstad kwam hij in de bankwereld terecht. Kook legt uit wat er toen gebeurde: 'Ik werd uitgenodigd om bij mijn tante deel te nemen aan een Bijbelstudie. Zo is het eigenlijk begonnen.'

Grote stap

Hij stelde verschillende vragen aan degenen die de Bijbelstudie gaven en de jonge Shurman kreeg naar

eigen zeggen 'de goede antwoorden'. Toch was hij voorzichtig over zijn eerste stappen richting het adventisme omdat je daarmee in het dorp ook in de problemen kon komen. 'Je maakt die stap niet zo maar. Er werd over mij geroddeld. Eerst wilde ik nog wachten voordat ik me zou laten dopen, maar ik dacht op een gegeven moment: ik moet het nu doen. Voor mij was het een roeping van God.' Hij begon op z'n dertigste aan een theologie-opleiding en werd uiteindelijk predikant. 'Dat was een grote stap want ik had bij de bank een goede baan. Ik moest mijn auto verkopen', zegt hij met een lach in zijn stem. Hij ging werken voor de Curaçaose Conferentie en werd daarvan in 2009 voorzitter. Sinds 2015 is Kook voorzitter van de Nederlands Caraïbische Unie (Aruba, Bonaire en Curaçao).

'Kansel gedemocratiseerd'

De ongenueanceerde uitingen op de sociale media vergelijkt hij een beetje met een kansel. 'In de kerk kan niet iedereen op de kansel, maar op sociale media stappen mensen op hun eigen kansel. Die is als het ware gedemocratiseerd. Sommige mensen zeggen stomme dingen. Die ook vaak ongenueanceerd zijn. Mensen zijn te snel geneigd dingen te geloven die niet waar zijn.' Kook maakt zich hierover best zorgen, maar ziet ook een uitdaging. 'We moeten de kerkleden toerusten op zo'n manier dat ze sterk in hun geloof staan. Op nummer één staat dan de Bijbel die het meeste gezag heeft. Dat mensen vervolgens dingen die ze horen, toetsen aan de leer van de Bijbel. De Bijbel is een goede basis om dingen te onderscheiden. Mensen die de Bijbel kennen zijn denk ik genuanceerder in hun denken.'

Shurman Kook: 'Kerkelijke leiders moeten het goede voorbeeld geven'

Kerkregels volgen

Kook zegt het voorzichtig, maar denkt dat op de Antillen kerkleden meer geneigd zijn het gezag van de kerk in acht te nemen dan in Nederland. 'Europeanen neigen meer naar hun eigen oordeel. Antillianen vragen eerder: wat zegt de kerk hiervan?' Ook door secularisatie trekken mensen zich minder van de regels van de kerk aan. 'Die ontwikkeling zie je ook hier gebeuren. Hoogopgeleiden zeggen al vrij snel dat ze het beter weten.'

Sociale media geven mensen de kans ongezoeten hun mening de wereld in te slingeren. Het valt Shurman Kook op dat ook kerkleden hieraan meedoen. 'Dan lees ik opeens dat ze kritiek op de kerk

hebben. Hoe lastig ook, maar ik vind dat leiders het goede voorbeeld moeten geven. Je hebt nu eenmaal verschillende soorten mensen in de kerk. Wij moeten in ieder geval de dialoog aangaan en dingen bespreekbaar maken. Nu kun je mensen niet veranderen. Sommige extreme standpunten komen ook door de thuissituatie.'

Kerk en staat

In tegenstelling tot Nederland bestaat er op de Antillen geen onderscheid tussen kerk en staat. Kook: 'De overheid betaalt de salarissen van sommige kerkleiders.' Zelf wijdde hij een studie (master) aan de godsdienstvrijheid op Curaçao. Inmiddels is er onder andere op zijn initiatief een

stichting voor godsdienstvrijheid opgericht waarin verschillende kerkleiders zitting namen. 'Het is erg subtiel, maar we moeten waken voor discriminatie. Onze leden zeggen bijvoorbeeld dat van hun belastingcenten katholieke priesters door de overheid worden betaald. Of dat ze van hun werk worden weggestuurd, omdat ze op zaterdag niet vrij kunnen krijgen. Joden en moslims hebben die problemen overigens ook. Gelukkig is hier ook nog veel gemeenschapszin. Dat geeft onze kerk de kans bruggen te slaan in de maatschappij. De imam op het eiland is mijn goede vriend. Ook hebben wij goede relaties met de twee Joodse gemeenschappen op het eiland.'

In het midden blijven

De tendens in de samenleving is volgens Kook dat de polarisatie toeneemt. 'Als kerkelijke leiders moeten we er naar streven dat mensen in het midden blijven. In 2017 heb ik in een speech al opgeroepen respect voor elkaar te hebben. Dan blijf je genuanceerd.' 'Uiteindelijk kunnen we alleen maar hopen dat dit ook gebeurt. Alleen God kan dit uiteindelijk doen. De mens heeft hierin wel een vrije keus. Aan de predikanten de taak genuanceerd te preken en de leden op te voeden. Laat ook de samenleving weten wat je als kerk denkt. We hebben ook onze eigen platformen en verschijnen in talkshows. We moeten aanwezig zijn.' Dit gebeurt bijvoorbeeld ook via het werk van de adventistische ontwikkelingsorganisatie ADRA. 'ADRA kreeg een donatie om tienermoeders bij te staan of om vluchtelingen uit Venezuela te helpen. Op Bonaire hebben we een radiostation. Zo ben je dus erg aanwezig en kun je je boodschap verkondigen', zo stelt Kook.

Jan Spijk is communicatieadviseur bij het landelijk kantoor van de Nederlandse Adventkerk.

Genuanceerd Bijbellezen, gebalanceerd geloven

Binnen ons kerkgenootschap neemt Bijbellezen een centrale plaats in. De Bijbel verbindt ons niet alleen met God maar biedt ons ook inzicht in complexe morele en spirituele vraagstukken van het leven. De Bijbel is een rijke bron van wijsheid, onderwijs en geschiedenis. De Bijbel is vaak ingewikkeld, duizenden jaren oud en biedt een verscheidenheid aan genres en auteurs. Dit alles vereist een verantwoorde benadering van de Bijbel om gebalanceerde conclusies te kunnen trekken. Lezen en interpreteren we de Bijbel onverantwoord dan kan dit leiden tot extremisme of juist nonchalant omgaan met de Bijbelse principes. Hierbij ligt de spreekwoordelijke waarheid dan ook vaak in het midden. In het midden staan is een vorm van in balans zijn. Dit artikel belicht het belang van genuanceerd lezen van Bijbelteksten. Waarom? Om misverstanden en extremistische ideeën te voorkomen en te erkennen dat begrip van de Bijbel academische training vereist.

Tekst/Enrico Karg

Voorkom misverstanden

Een van de meest significante redenen voor genuanceerde lezing van de Bijbel is om misverstanden te voorkomen. De Bijbel bevat diverse literaire stijlen zoals poëzie, geschiedschrijving, profetie en apocalyptiek. Zonder rekening te houden met deze verschillende literaire genres, bestaat de kans dat we symbolische taal letterlijk nemen of historische contexten negeren. Met tot gevolg ernstige misinterpretaties van de boodschap.

Voorkom extremistische ideeën

Een genuanceerde benadering helpt ook om extremistische ideeën te vermijden die vaak ontstaan als we de tekst letterlijk of oppervlakkig lezen. Bijbelteksten zijn geschreven in de context van verschillende

culturen en historische situaties. Teksten zonder context gebruiken kan een bepaald risico inhouden. Bepaalde personen of groepen gebruiken passages om geweld, haat, of intolerantie te rechtvaardigen. Dit staat haaks op de fundamentele christelijke principes van liefde, vergeving en mededogen.

Nederigheid in begrip

Het is cruciaal te erkennen dat een volledig begrijpen van de Bijbel enige vorm van academische training vereist. De Bijbel is een complexe verzameling geschriften. Om de diepere betekenis te vinden, om de oorspronkelijke talen (Hebreeuws, Aramees, Grieks) te begrijpen en om teksten in hun historische, culturele en literaire context te plaatsen, zijn gespecialiseerde kennis en vaardigheden noodzakelijk.

liseerde kennis en vaardigheden noodzakelijk.

Deze nederigheid in benadering bevordert een levenslange leerehouding en een openheid om van geleerden en tradities te leren. Dit wil uiteraard niet zeggen dat je de Bijbel alleen maar kunt lezen met een academische opleiding. Je kunt de Bijbel prima zonder academische graad lezen en in veel gevallen ook begrijpen. Voor de diepere betekenislagen of voor het vaststellen van theologische leerstellingen of principes is een specialistische opleiding wel van cruciaal belang. Dit laatste wordt bevestigd door de vele splintergroepen of sekten die ontstaan zijn door charismatische leiders zonder (degelijke) academische kennis in de theologie.

Op 28 februari 1993 is de wereld getuige geweest van een voorbeeld van desastreus gevolg na de acceptatie van de leer en conclusies van David Koresh. Hij was geestelijk leider van de Branch Davidians in de Verenigde Staten. Het is belangrijk om te beseffen dat er risico's verbonden zijn aan het theologiseren van Bijbelteksten zonder hiervoor een bepaalde mate van kennis te hebben.

Jezus nuanceert Bijbelgedeelten

In de rijke traditie van Bijbelse interpretatie neemt Jezus van Nazaret een unieke plaats in. Zijn benadering van het Oude Testament was revolutionair en uitdagend voor de religieuze leiders van zijn tijd. Door bestaande interpretaties te heroverwegen, onthulde Jezus diepere lagen van betekenis en benadrukte Hij de essentie van de wet: liefde, gerechtigheid en barmhartigheid.

Een sprekend voorbeeld van deze herinterpretatie is te vinden in de Bergrede, met name in zijn benadering van de wet 'oog om oog, tand om tand' (Exodus 21:24). De wet 'oog om oog, tand om tand', ook wel bekend als de *lex talionis*, was een concept in het oude Midden Oosten dat bedoeld was om gerechtigheid te brengen door vergelding te beperken. Het voorkwam extreme vergelding bij conflicten en was bedoeld om de vrede in de gemeenschap te bewaren. In de tijd van Jezus werd deze wet strikt en letterlijk geïnterpreteerd door sommige Joodse groeperingen, wat soms leidde tot een rigide en onbuigzame toepassing van gerechtigheid.

In de Bergrede (Mattheüs 5:38-48) daagt Jezus deze interpretatie uit door te zeggen: 'Jullie hebben gehoord dat er gezegd is: Oog om oog en tand om tand. Maar Ik zeg jullie geen verzet te bieden tegen wie kwaad doet. Als iemand je op de rechterwang slaat, keer hem dan ook de andere toe.' Hiermee roept Jezus op tot een radicaal

andere reactie op onrecht. In plaats van vergelding te zoeken, moedigt Hij aan om liefde en vergeving te tonen, zelfs aan vijanden. Dit was niet alleen een herinterpretatie van de letter van de wet, maar een volledige heroriëntatie op de geest ervan. Jezus' onderwijs doorbreekt de cyclus van vergelding en geweld. Hij benadrukt dat ware gerechtigheid en heiligheid niet bereikt worden door strikte naleving van de wetten, maar door een radicale liefde die vijandigheid en haat overstijgt.

Deze benadering vormt de kern van de christelijke mentaliteit en inspireert tot handelen vanuit compassie en empathie, in plaats van uit wraakzucht. Door voorbij de letterlijke betekenis te kijken en de onderliggende principes van Gods wet te benadrukken, biedt Jezus een weg naar diepere spirituele vervulling en maatschappelijke harmonie. Dit voorbeeld leert ons dat de ware kracht van de Schrift niet ligt in de starre toepassing van regels, maar in het begrijpen en leven volgens de diepere waarden die ze vertegenwoordigen.

Ellen White en het genuanceerd omgaan met teksten

Ellen White, een van de oprichters van onze kerk, heeft een uitgebreid oeuvre nagelaten dat een diepgaande impact heeft gehad op de ontwikkeling en theologie van onze adventistische beweging. Haar geschriften, variërend van gezondheidsprincipes tot uitgebreide theologische werken, hebben generaties van gelovigen gevormd en beïnvloed. Wie zich verdiept in de publicaties van Ellen White zal tot de conclusie komen dat zij in veel gevallen een progressieve, genuanceerde toepassing van de Bijbelse principes propageerde. In haar tijd waren bijvoorbeeld haar kledingvoorschriften en de rechten van gekleurde Amerikanen en van vrouwen bijzonder progressief binnen de tijdsgeest van Victoriëans Amerika.

Zij benadrukte consequent het belang van persoonlijke studie en het gebruik van gezond verstand in religieuze beoefening en interpretatie. Een opmerkelijke uitspraak van haar onderstreept dit standpunt: ze waarschuwde tegen het blindelings citeren van haar werk zonder zelf na te denken en de toepassing van gezond verstand door adventisten.¹

In haar benadering van religieuze studie en interpretatie benadrukte White de noodzaak om niet alleen afhankelijk te zijn van haar geschriften of die van enige andere religieuze autoriteit. Ze adviseerde om zelf de Schrift te onderzoeken en persoonlijke overtuigingen te vormen door gebed en reflectie.² Hoewel haar visioenen en geschriften bedoeld waren om de kerk te leiden en te instrueren, zei Ellen White dat ze niet bedoeld waren om het persoonlijke geweten te vervangen of om de Bijbel te overtroeven. Dit standpunt is vastgelegd in haar talrijke geschriften en openbare uitspraken.

Het lezen, begrijpen en omgaan met de Bijbel vereist een genuanceerde houding. Deze nuance houdt in dat wij ons bewust moeten zijn dat de complexiteit van Bijbelteksten in veel gevallen studie vereist om te voorkomen dat wij daar onze eigen betekenis aan verbinden. Lessen uit het verleden waar dit laatste het geval was onderstrepen het belang om hiervan bewust te blijven. We doen er daarom goed aan om naar het voorbeeld van Jezus en het toepassen hiervan door Ellen White te kijken en genuanceerd om te gaan met Bijbelles en naleven. Dat zal zorgen voor een gebalanceerd geloofsleven.

Enrico Karg is hoofdredacteur & algemeen secretaris van de Nederlandse Adventkerk

Eindnoten

¹ MOL 96.1

² <https://whiteestate.org/about/issues1/basic-principles/hermeneutics/principles-interpreting/common-sense/>

Gebrek aan warme zorg

Een warme trui, een knapperend haardvuur, beschermend onderdak. Voor u zijn dat misschien hele normale zaken in de winter. Graag neem ik u mee naar een project van ADRA in Kirgistan, waar dit niet vanzelfsprekend is.

Tekst/Noortje van Ooijen

Op zoek naar werk in de stad belanden mensen vaak zonder papieren op straat.

Aan kleding is veel behoefte.

Onbekende nood

Ingeklemd tussen China, Kazachstan, Oezbekistan en Tadzjikistan ligt een van de minst bevolkte landen ter wereld: Kirgistan. Toch is de menselijke nood groot in dit gebied. In de hoop werk te vinden verhuizen inwoners van het platteland naar de grote stad, echter zonder resultaat. De mensen belanden vaak zonder papieren op straat.

In de afgelopen vijf jaar is het aantal dakloze mensen in Kirgistan met maar liefst 30% toegenomen. Deze groep omvat ouderen, vrouwen en kinderen die vaak als buitenstaanders van de samenleving worden gezien. De meesten van hen dragen ziektes met zich mee en hebben blessures en wonden. Het ontbreken van rehabilitatie- en opvangcentra maakt het voor hen extra moeilijk om op eigen benen te staan.

Barre omstandigheden

In de hoofdstad Bishkek zijn er ongeveer 2000 dakloze mensen, waar een opvangcentrum is dat 70 mensen kan huisvesten. Gedurende drie maanden ontvangen

Ook wordt er schoeisel uitgedeeld.

Een complete set kleding.

Ook mutsen voor de kou.

zij slechts één maaltijd per dag. Het gebrek aan middelen wordt verergerd door de barre weersomstandigheden; tijdens vijf tot zes maanden kan de temperatuur dalen tot -20 graden Celsius. Velen worden gedwongen om buiten te blijven wat kan leiden tot bevriezing, amputatie van ledematen of erger. Zo overlijden elke winter 50-60 mensen.

Warme zorg

Het doel van ons project in Bishkek is om ten minste 430 dakloze mensen te helpen met medische en psychologische zorg en met warme kleding. Met een beschei-

den bedrag van ongeveer 23 euro kunnen we bijvoorbeeld winterlaarzen verstrekken aan oudere daklozen. Hierdoor wordt de kans op bevriezing en amputatie van ledematen verminderd.

Wie had gedacht dat een van de minst bevolkte landen ter wereld zulke nood doormaakt? Wij gunnen deze kwetsbare mensen in Kirgistan een warme trui, een knapperend haardvuur en beschermend onderdak. U ook? Samen kunnen we hen helpen de winter door te komen en de eerste stappen te zetten naar een beter leven in Kirgistan. Kijk voor meer informatie op www.adra.nl/doneeren-aan-kirgistan

ADRA informatie

Wilt u meer weten over de projecten van ADRA? Kijk op onze website:

www.adra.nl.

Ook kunt u contact met ons opnemen. Dit kan via de e-mail:

info@adra.nl of via de telefoon:

030-6917584.

Hopelijk horen we snel van u!

Noortje van Ooijen is medewerker bij ADRA Nederland.

OVERLIJDEN/ HEATHER-DAWN SMALL

Op de avond van 2 januari 2024 stierf Heather-Dawn Small op de leeftijd van 66 jaar. Gedurende meer dan 18 jaar gaf zij leiding aan het departement van vrouwenactiviteiten van de Generale Conferentie. In 2022 werd zij nog voor een nieuwe termijn gekozen. Heather-Dawn zal intens gemist worden. Zij was jarenlang een belangrijke schakel in de wereldwijde aandacht van de wereldkerk voor de geestelijke zorg voor vrouwen en voor de evangelisatie van en voor vrouwen.

Smalls loopbaan in de Adventkerk begon in Trinidad en Tobago in 1995, met een administratieve functie in het college op

dat eiland (nu: University of the Southern Caribbean). Twee jaar later werd zij gekozen tot hoofd van de vrouwenafdeling van de unie waartoe de kerk Trinidad en Tobago behoort. Vanaf 2002 was zij deel van de staf van het Generale Conferentie-kantoor. Zij laat haar man, ds. Joseph Smith, en twee volwassen kinderen achter.

ROOMIJS/IN DIENST VAN HET EVANGELIE

Het populaire roomijs-restaurant in de Maleise stad Kuching, met zijn ruim 400.000 inwoners, is niet alleen bekend vanwege de kwaliteit van zijn ijs, maar ook als ontmoetingsplek van zowel plaatselijke bevolking als toeristen. Het vervult deze functie nu al ruim vijftig jaar.

Het restaurant is eigendom van de Sarawak Mission van de Adventkerk en vormt een spil in tal van kerkelijke activiteiten in de stad. Tijdens de COVID-periode ontstonden grote financiële problemen, maar sindsdien is het succes van vroeger tijden ruimschoots teruggekeerd. Volgens een van de kerkelijke leiders is het restaurant een symbool geworden van de hechte band tussen de kerk en de plaatselijke gemeenschap.

FRIEDENSAU UNIVERSITEIT/ BESTAAT 125 JAAR

Friedensau Adventist University viert dit jaar met een reeks van bijzondere evenementen zijn 125-jarig bestaan. Opgericht als een zendingsschool in 1899, op de huidige locatie in de buurt van het Duitse stadje Möckern (niet ver van Magdeburg), heeft dit instituut een belangrijke rol gespeeld voor de Adventkerk in Duitsland en ver daarbuiten.

Friedensau kent een bewogen geschiedenis. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was er tijdelijk een militair ziekenhuis gevestigd. Na korte tijd gesloten te zijn geweest tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het onderwijs in 1947 hervat. In de periode dat Friedensau in het gebied lag dat deel uitmaakte van de DDR ontving het de officiële erkenning van de overheid als volwaardige universiteit. Het behield die status nadat de Duitse hereniging plaatsvond. Naast onderwijs in de theologische faculteit richt de universiteit zich op een aantal sociale disciplines. Friedensau is nu een van de twee opleidingsinstituten voor predikanten onder de auspiciën van de Inter-Europese Divisie.

OEKRAÏNE/UITGEVERSHUIS BLIJFT OVEREIND

Het *Source of Life* Uitgeverhuis in Oekraïne is een van de 75 adventistische uitgeverijen die in de wereld zijn te vinden. De huidige werkomstandigheden zijn bijzonder moeilijk. Het werk moet regelmatig worden onderbroken vanwege de dreiging van bombardementen en elektriciteitsstoringen. Bovendien zijn er door de nu al twee jaar durende oorlog steeds weer personeelsproblemen. Maar desondanks blijft de uitgeverij van boeken en tijdschriften in bedrijf. Van oorsprong gaf *Source of Life* publicaties uit in het Oekraïens zowel als in het Russisch, maar gezien de toestand waarin het land nu verkeert concentreert men zich op uitgaven in het Oekraïens. Naast de tijdschriften en het sabbatschoolmateriaal hebben leerboeken voor kinderen en werken van Ellen White de meeste prioriteit. De Adventkerk in Ukraine heeft volgens de meest recente berichten nu ongeveer 43.000 leden. De staf van het uitgeverhuis bestaat uit ruim twintig fulltimers en een flinke groep part-timers.

YUKA/ZIEKENHUIS KRIJGT BETROUWBARE STROOMVOORZIENING

Het Yuka Adventist Mission Hospital (YAH) ligt 800 kilometer ten westen van de hoofdstad van Zambia, Lusaka. Het is een van de oudste adventistische klinieken en bedient de plattelandsdistricten Kalabo en Sikongo. Met een capaciteit van 120 bedden werd YAH voortdurend geconfronteerd met frequente stroomonderbrekingen van het elektriciteitsnet. De kosten voor het laten draaien van de dieselgeneratoren leidde tot onaantvaardbaar hoge kosten. Als reactie op de energie-uitdagingen van YAH nam ADRA-Oostenrijk het initiatief om de installatie van een fotovoltaïsch systeem te ondersteunen. Dit systeem is ontworpen om 24 uur per dag continue energie te leveren voor kritieke apparatuur. Hierdoor is het Yuka Adventist Hospital minder afhankelijk van het onbetrouwbare elektriciteitsnet. Met het nieuw geïnstalleerde back-upstelsel voor zonne-energie werkt het ziekenhuis nu zonder voortdurend bang te hoeven zijn voor onderbrekingen en is het verzekerd van een betrouwbare energiebron.

MONGOLIË/ EERSTE RETREAT VOOR VROUWELIJK PREDIKANTEN

Pas in 1992 begonnen de zevendedagsadventisten hun werkzaamheden in Mongolië. Inmiddels zijn er ruim 3000 kerkleden in dit immense, maar dunbevolkte land met nauwelijks 3,5 miljoen inwoners. Nadat de eerste employés van de kerk uitsluitend uit buitenlanders bestonden, zijn de predikanten van dit moment allemaal inheems. Naast hun mannelijke collega's zijn er nu acht vrouwelijke predikanten van eigen bodem. Onlangs kwamen zij voor het eerst als groep enkele dagen bijeen om niet alleen inspiratie op te doen, maar ook training te ontvangen inzake aspecten van het leidinggeven aan plaatselijke gemeenten en groepen. Het hernieuwd contact met kerkleden die hun relatie met de kerk tijdens de Coronacrisis kwijtraakten heeft daarbij grote prioriteit. De jonge kerk in Mongolië staat voor vele uitdagingen, maar de vooruitzichten voor verdere groei zijn heel positief.

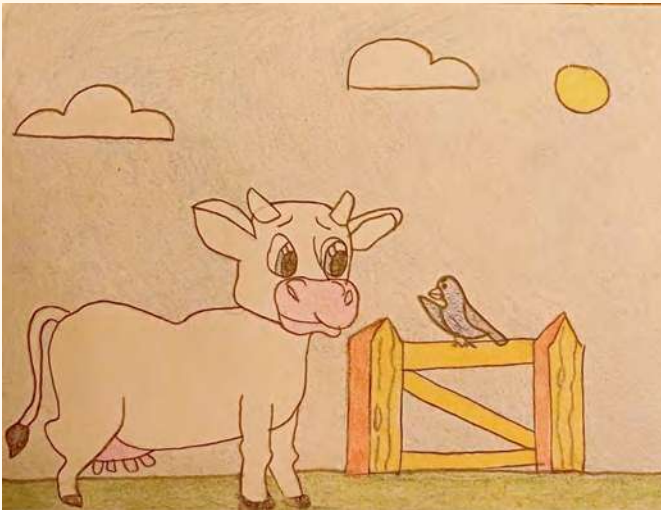

Het verhaal van Vlekje

Tekst en illustraties/ Ruth

Vlekje is een echte koe. Vlekje loeit als een echte koe en zij heeft vier poten en vier magen. Net als alle andere koeien. Toch is er iets anders aan Vlekje. Zij heeft namelijk geen vlekken. Niet eens eentje. Ook niet een piepkleine.

Het was Vlekje nog nooit opgevallen dat zij geen vlekken had. Wat haar betreft was zij net als alle andere koeien in de wei. Ook de andere koeien in de wei behandelden haar niet anders. Vlekje dacht altijd dat er helemaal niets mis met haar was. Totdat er op een dag een kraai kwam aangevlogen die ging zitten op het hek naast Vlekje.

'Hahaha' lachte de kraai krakerig. 'Wat moet jij nou voorstellen?' vroeg hij aan Vlekje. 'Zie je dat dan niet?' vroeg Vlekje verbaasd. 'Ik ben een koe natuurlijk!' loeide Vlekje. 'Jij bent helemaal geen koe' kraaide de kraai schaterend. 'Geen ECHTE koe tenminste. Als je een koe was dan had je wel vlekken'. De kraai strekte daarna zijn vleugels uit en vloog gierend weer weg.

Vlekje was heel erg verbaasd en keek om zich heen. In de wei zag ze allemaal koeien staan. Het viel haar op dat alle koeien inderdaad vlekken hadden. Vlekje liep naar de drinkbak en tuurde in het water. Ze wou graag haar spiegelbeeld goed zien. En inderdaad! Zij zag geen vlekken! Arme Vlekje schrok zich een hoedje.

Wat erg dacht Vlekje bij zichzelf. Ik heb helemaal geen vlekken. De kraai had gelijk. Hoe kan dat nou? Is God soms vergeten mij vlekken te geven? Ben ik eigenlijk wel een echte koe als ik geen vlekken heb?

Die nacht kon Vlekje niet slapen. Er bleven maar sombere gedachten in haar hoofd spoken. Ze wist het nu zeker. God was vergeten haar vlekken te geven. Ze vond dat heel erg. Als zij een echte koe wilde zijn, dan had ze toch echt vlekken nodig. Dus er zat niets anders op. Vlekje moest zelf op zoek gaan naar een paar goede vlekken.

De volgende dag pakte Vlekje haar spulletjes en vertrok uit de wei. De andere koeien keken verbaasd. 'Waar ga je naar toe?' loeide de kudde. 'God is vergeten mij vlekken te geven', antwoordde Vlekje zuchtend. 'Ik ga daarom op zoek naar mijn vlekken zodat ik een echte koe kan zijn.'

Vlekje liep die dag over heuvels en bergen, maar ze had haar vlekken nog niet gevonden. De zon stond hoog aan de hemel en Vlekje begon het warm te krijgen. Ze besloot daarom even te rusten onder een boom. De zon stond hoog aan de hemel, maar Vlekje stond gelukkig in de koele schaduw van de boom. Ineens viel haar iets heel bijzonders op. Ze had vlekken! Door de schaduw van de bladeren op haar vacht had zij ineens vlekken gekregen.

Vlekje was zo blij! Zij was een echte koe geworden en kon nu weer naar huis. Maar toen ze onder de boom vandaan liep verdwenen de vlekken weer! Toen Vlekje dat zag rende ze snel weer terug onder de boom. En daar bleef zij even staan.

Het duurde niet lang of de warme zon verdween achter een grote regenwolk. En net als de zon verdwenen ook de schaduwvlekken op Vlekjes vacht. Toen Vlekje zag dat ze geen vlekken meer had keek ze sip. Ze moest nu weer op zoek naar een paar andere vlekken. Vlekje liep daarom weer verder.

Onderweg begon het te regenen. De zandweg waar Vlekje op liep veranderde in een groot modderpad. Omdat Vlekje het wist gleed ze uit. Arme Vlekje belandde met een grote plons in de modder. Vlekje krabbelde snel weer overeind. Ze was best even geschrokken. Maar toen zij zag dat ze allemaal moddervlekken had werd ze heel blij. Ze had weer vlekken gevonden! Vlekje kon nu weer terug naar de wei bij de andere echte koeien.

Jammer genoeg kon Vlekje ook deze vlekken niet lang houden. De regen spoelde de moddervlekken op haar rug en pootjes al snel weg. Vlekje was weer vlekkeloos.

Misschien kan ik nooit een echte koe zijn dacht Vlekje droevig. Ze liep weer verder en dacht aan alle andere dingen die ze misschien kon zijn. Een eend of een boom. Die hadden ook geen vlekken.

Terwijl Vlekje verder sjokte hield de regen op en scheen de zon weer tussen de wolken door. Er verscheen een mooie regenboog. Vlekje keek om zich heen en zag hoe mooi alles was. Er waren bloemen in alle kleuren. De takken van de bomen strekten elk hun eigen kant op.

Wat een mooie bloemen dacht Vlekje. En wat een mooie bomen. Wat is de lucht mooi blauw en het gras mooi groen. Eigenlijk is alles zoals God het heeft gemaakt goed dacht Vlekje. Ze stopte even met lopen en dacht aan haar vlekken. Misschien is God toch niet mijn vlekken vergeten. Als Hij alles zo mooi heeft gemaakt dan heeft Hij mij ook mooi gemaakt. Precies zoals ik ben dacht zij. Dit maakte haar heel gelukkig. Vlekje draaide zich weer om en liep huppelend terug. Naar de wei die het thuis was van de andere echte koeien. Dus ook van Vlekje.

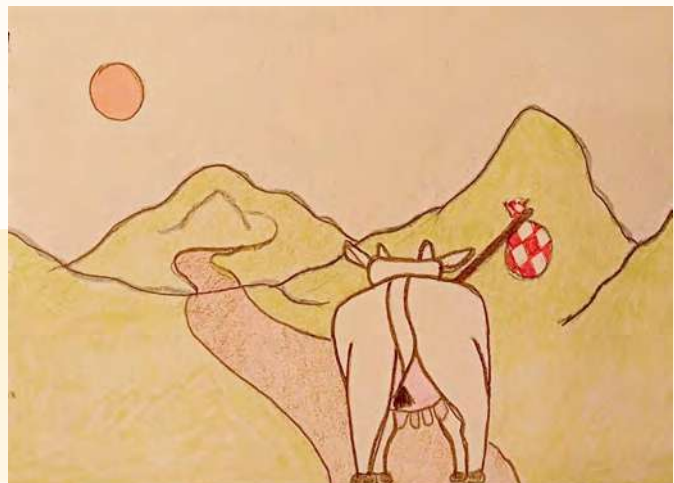
Boodschap

God heeft je gemaakt zoals je bent. Dat is hoe Hij je het liefst wil hebben. Je bent mooi en heel bijzonder. Jezelf zijn is zoals God je heeft bedoeld.

Om te lezen in de Bijbel

Romeinen 11:36: *Alles is uit Hem ontstaan, alles is door Hem geschapen, alles heeft in Hem zijn doel. Hem komt de eer toe tot in eeuwigheid. Amen.*

Ruth is 23 jaar en studeert rechten. Zij is lid van de gemeente Huis ter Heide en bereidt de kinderverhalen voor.

70-JARIG HUWELIJK/ FAMILIE OTTEN

Op 23 december 2023 was het 70 jaar geleden dat Koop en Geertje Otten-Klinkenberg uit Eerbeek in het huwelijksbootje stapten. Op zondag 26 november, de dag dat ze in ondertrouw gingen, vierden zij deze bijzondere mijlpaal samen met hun kinderen, kleinkinderen, bonuskleinkinderen en achterkleinkinderen. Ook de burgemeester van Brummen, Alex van Hedel en zijn vrouw Graziella kwamen naar het Van der Valk hotel in Apeldoorn om het feest mee te vieren. 21 jaar lang verzorgde Koop met veel liefde de tuin rondom de kerk, en ook de tuin van Walterbosch werd een paar jaar door hem onderhouden. Lees meer op: <https://bit.ly/fam-otten>

LEIDERSWEEKEND/ HOEKSTEEN VOOR DE KERK

Het gehouden leidersweekend (pathfinders) van 2-4 februari was een weekend vol inspiratie. Het thema was 'Cornerstone', bedoeld om duidelijk te maken dat de leiders een hoeksteen mogen zijn voor zowel de padvindergroepen, kerk én samenleving. Het belang van sterk leiderschap is in een voortdurend veranderende samenleving groot. De leiders gingen zich dit weekend verdiepen hoe zij hoekstenen in hun eigen padvindergroep kunnen worden. Lees meer op: https://bit.ly/hoeksteen_kerk

Jeroen de Jager werkt in de media en is lid van de Adventkerk.

LEEUWARDEN HELPT/BOUW KERK IN CAMBODJA

De gemeente Leeuwarden raakte op een bijzondere manier betrokken bij de bouw van een adventkerk in Cambodja. Gemeentelid Tineke Jellema stapte op een sabbatochtend tegelijk met Luuk van Beers de kerk in Leeuwarden binnen. Luuk is niet religieus opgevoed leerde tijdens vrijwilligerswerk in Cambodja zijn vriendin Schrena kennen. Zij en haar familie zijn zevendedagsadventist. Op sabbat gingen ze naar de hoofdstad naar de kerk maar hun wens was om in hun dorp Srae Nhor een eigen kerk te bouwen. Dat is met behulp van de gemeente Leeuwarden gelukt! Lees meer op: https://bit.ly/kerk_cambodja

MEPPEL WINT/ BIJBELQUIZ 2024

De Nationale Bijbelquiz van afgelopen sabbat 27 januari was niet alleen een spannende wedstrijd, maar ook een zeer inspirerend evenement. Het bracht kerken samen in verbondenheid en gezelligheid. Het enthousiasme en teamgeest onder de deelnemers was echt hartverwarmend en benadrukte de kracht van onze lokale kerkgemeenschappen. Zowel de kinderen als de volwassenen van de gemeente Meppel gaven als eerste het juiste antwoord. Lees meer op: <https://bit.ly/meppel-wint>

INZEGENING/GODFRED ASAMOAH

Op sabbat 20 januari werd tijdens een feestelijke dienst Godfred Asamoah ingezegend als nieuwe predikant van ons kerkgenootschap. Dit gebeurde in het gebouw van Amsterdam Ghana dat helemaal vol zat. Er waren toespraken, maar ook veel muziek van onder

andere het Ghanese kerk- en jeugdkoor. Godfreds mentor Stennett Ross noemde het proces met de nieuwe predikant 'een prachtige reis.' Hij betrok ook de aanwezige familie in zijn toespraak. Lees meer op: <https://bit.ly/godfred-asamoah>

BACK TO BASICS/ JEUGDCONGRES RIJSWIJK

Alle wegen leiden deze zomer naar Rijswijk. Het internationaal Jeugdcongres vindt deze zomer (22-28 juli) plaats in de Broodfabriek in Rijswijk (Zuid-Holland). De titel van het congres is 'Back to Basics' waar jongeren uit Nederland en het Verenigd Koninkrijk op een reis van zelfontdekking en geestelijke vernieuwing zullen gaan. Lees meer en schrijf je in op: https://bit.ly/jeugd_congres

Puzzel

De oplossing van de vorige puzzel was: *Zaligmaking*.

Zoek alle woorden op in het diagram en streep ze door. De overgebleven letters vormen de oplossing.

Stuur die (zo mogelijk met de oplossingstijd) naar erikmacville@casema.nl. Heel veel genoeg bij het oplossen.

A	G	E	A	W	G	N	H	P	T	K	B	Z	N	O	E	S	T	I	
U	E	I	A	I	K	C	A	N	S	N	A	E	O	N	R	U	S	T	
I	P	T	Z	A	S	T	E	A	V	E	R	B	I	N	D	I	N	G	
T	E	E	S	I	N	M	H	L	M	E	U	A	E	P	Z	E	D	I	
R	P	F	T	O	I	W	E	C	M	P	C	D	R	L	G	I	J	C	R
E	E	O	O	R	A	E	E	M	I	O	E	E	O	A	J	E	D	U	
K	R	R	E	D	S	F	O	N	C	L	A	X	O	N	N	A	D	E	
E	D	P	R	M	A	S	S	A	D	Y	P	T	B	T	I	J	U	K	
N	X	V	O	M	R	Z	I	T	T	E	R	R	R	A	I	E	A	W	
E	K	L	A	S	S	E	L	O	O	S	N	A	E	G	N	Z	M	U	
N	E	E	R	Z	E	T	T	E	N	T	L	C	Z	E	K	D	A	A	
N	I	V	L	A	M	M	E	N	Z	E	E	T	I	J	I	L	N	G	N
N	E	T	E	I	H	C	S	E	B	R	A	N	D	W	A	C	H	T	

WOORDZOEKER

AANWENDEN	NAZIT
AFSTOTEN	NEERZETTEN
AGENT	NOEST
AMPEXBAND	NOORD
BADEXTRACT	ONRUST
BESCHIETEN	PEZIG
BRANDWACHT	PLANTAGE
CENTRALE	POLYESTER
CLAXONNADE	PROFETIE
COCAINE	PSEUDONIEM
DIKZAK	RANJA
EROTISCH	SNACK
EXPERIMENT	SOMMEREN
GEPEPERD	STOER
IJZERBOOR	UITREKENEN
KABELJAUW	VERBINDING
KLASSELOOS	VLAMMENZEE
KNEEP	VLEESMOLEN
LEERPLICHT	VOORZITTER
MASSA	WATER
NAUWKEURIG	ZONZIJD

Erik Macville is lid van de gem. Den Haag.

Leefstijl in balans

'Maar ik leef eigenlijk heel gezond hoor. Ik kook altijd vers en op mijn werk loop ik de hele dag. Daar valt toch niet veel aan te verbeteren?' Een antwoord dat ik vaak krijg als ik het onderwerp leefstijl probeer te bespreken met een van mijn patiënten. Vaak realiseren we ons niet dat een gezonde leefstijl niet alleen bestaat uit voeding en beweging. Er zijn veel meer aspecten van belang om onze gezondheid in balans te krijgen.

Tekst/Lejanne den Ouden

Leefstijlprogramma's

Er zijn veel dingen in ons leven die onze gezondheid beïnvloeden. Heel wat wetenschappers hebben hier al wat over gezegd en het ene leefstijlprogramma na het andere wordt ontwikkeld. Heeft u al gehoord van het leefstijlroer of positieve gezondheid? Dit zijn twee programma's die in de Nederlandse gezondheidszorg snel terrein winnen. Binnen onze kerk werken we ook al decennialang met programma's als NEWSTART en andere soortgelijke initiatieven. Deze laatste is gebaseerd op de gezondheidsprincipes die Ellen White al een eeuw geleden opschreef. Geweldig om te zien dat tegenwoordig wetenschappelijk wordt aangetoond wat onze kerk al heel lang leerde. Maar wat heeft dat met balans te maken?

Pilaren onder onze gezondheid

Je zou je gezondheid kunnen vergelijken met een tempel die overeind wordt gehouden door acht pilaren. Elk van die zuilen heeft zijn eigen functie in het dragen van het gebouw. Stel je voor dat een van die zuilen beschadigd zou worden, dan heb je een grote kans dat de tempel instort.

/Tegenwoordig wordt wetenschappelijk aangetoond wat onze kerk al heel lang leerde

De pilaren die onze gezondheid overeind houden zijn: voeding, beweging, water, zonlicht, matigheid, frisse lucht, rust en vertrouwen in God.

Een voorbeeld: je eet alleen maar gezond voedsel, beweegt in de buitenlucht, je zit lekker in je vel maar de pilaar matigheid ontbreekt. Je eet namelijk

/Het is belangrijk om met een heel klein stapje te beginnen aan het verbeteren van je leefstijl

veel te veel van dat gezonde voedsel, zo veel dat je er last van krijgt. Klabam, daar gaat je tempel. Of je besteedt veel tijd aan het bereiden van gezond voedsel, heel goed natuurlijk. Bovendien is je vertrouwen in God sterk en als uitdrukking van je geloof zorg je voor je medemens. Ook zorg je ervoor dat je elke dag in de zon komt, dat je water drinkt, aan sport doet maar aan het einde van de dag heb je zoveel tijd aan je gezondheid besteed dat er nog maar een paar uurtjes overblijven om te slapen. Weer een tempel tegen de vlakke. Hoe houd je ze allemaal overeind, die pilaren?

Breng je verbeterpunten in kaart

Waar moet je beginnen? Of liever, hoe moet je verder gaan want waarschijnlijk doe je al tijden je best om gezond te leven. Maar zelfs als je tot nu nog nooit iets aan je leefstijl gedaan hebt, is het mogelijk om je gebouw weer overeind te krijgen.

Begin met het bestuderen van de acht gezondheidsprincipes en breng in kaart waar jouw verbeterpunten liggen. Je zou hiervoor het volgende schema kunnen gebruiken. Dit is slechts een globale weergave van NEWSTART-gezondheidsprincipes. Voor een volledig beeld kun je een van de vele boeken over NEWSTART erbij pakken die in omloop zijn. Schrijf voor jezelf op hoe je ervoor staat op al deze gezondheidsgebieden. Misschien ben je best tevreden over jezelf of misschien krijg je de schrik van je leven maar dat doet er nu niet toe. Ga op zoek naar jouw zwakste

pilaar. Welke staat op instorten en kan best wat renovatie gebruiken?

- 1 Nutrition (Voeding)**
 - Eet gevarieerd en dagelijkse verse groenten en fruit
 - Eet zoveel mogelijk plantaardig voedsel
 - Vermijd (zwaar)bewerkt voedsel
- 2 Exercise (Beweging)**
 - Besteed minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, verspreid over diverse dagen
 - Beweeg bij voorkeur in de buitenlucht
- 3 Water (Gebruik van water)**
 - Drink genoeg water zodat je urine licht van kleur is
 - Persoonlijke hygiëne is belangrijk, was je handen, neem regelmatig een douche en was je kleding regelmatig
- 4 Sunshine (Zonlicht)**
 - Probeer dagelijks 15-30 minuten zonlicht te vangen op gezicht en handen
 - Bescherm je tegen te veel en te lang zonlicht
- 5 Temperance (Matiigheid)**
 - Gebruik geen verslavende voedings- en genotsmiddelen
 - Vermijd overmaat in gewoontes die normaal gesproken gezond zijn.
- 6 Air (Frisse lucht)**
 - Bewegen in de buitenlucht werkt kalmerend en verfrissend
 - Zorg dat je huis goed geventileerd wordt, vooral je slaapkamer
- 7 Rest (Rust)**
 - Slaap 7-8 uur per nacht
 - Kom wekelijks bij door te rusten op de sabbat
- 8 Trust in God (Vertrouwen)**
 - Ervaar Gods liefde door veel in de Bijbel te lezen
 - Praat met God in gebed over je zorgen en moeilijkheden
 - Laat God je leiden in de zoektocht naar de juiste hulpverleners

Verantwoordelijkheid uit de weg gaan

Het zou zomaar kunnen dat de moed je in de schoenen zinkt, 'geen beginnen aan' denk je misschien of 'ik wilde dat ik het kon maar mijn situatie laat het niet toe'. We laten ons vaak tegenhouden door factoren van buitenaf. Je hebt bijvoorbeeld niet de financiële middelen om gezond voedsel te kopen of je bent lichamelijk niet in staat om te gaan sporten. Wat we hiermee doen is de verantwoordelijkheid voor onze ongezonde leefstijl van ons af te schuiven. We geven de omstandigheden de schuld en zijn niet meer gemotiveerd om iets te gaan doen.

Dus bij het in balans brengen van onze tempel gaan we niet zitten

wachten totdat iemand het voor ons oplost. We gaan zelf aan de slag met de mogelijkheden die we hebben en die hebben we allemaal. Vaak willen we te veel in één keer veranderen maar dat werkt juist averechts, hierdoor houden we het niet vol of beginnen er niet eens aan.

Stapjes zetten

Het is belangrijk om met een heel klein stapje te beginnen aan het verbeteren van je leefstijl. Een stap, zo klein dat je zeker weet dat je die vol kunt houden. Je kunt bijvoorbeeld niet goed lopen door slijtage aan je knieën. Je zou je kunnen laten tegenhouden door de omstandigheden en in je stoel gaan zitten. Maar je kunt ook gaan fietsen, dat lukt vaak veel beter bij

slijtage. Niet meteen 10 kilometer per dag maar precies zoveel dat je dat zonder moeite volhoudt. Het hoeft maar 100 meter te zijn. Zodra deze kleine verbetering een gewoonte is geworden, ga je door naar het volgende ministapje, bijvoorbeeld 150 meter fietsen. Dit is maar een voorbeeld natuurlijk. Zorg ervoor dat jij helemaal zelf bepaalt wat jouw verbeterstap wordt, aangepast aan jouw mogelijkheden. Dan heb je de grootste kans van slagen.

Maar wat is nu 100 meter fietsen zou je zeggen. Dat heeft toch geen effect? Toch wel. Onderzoek laat zien dat de meeste gezondheidswinst geboekt wordt bij de start van een gezonde gewoonte.

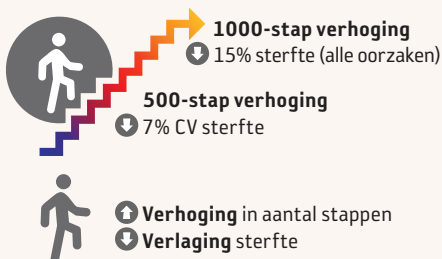
Als iemand van 0 naar 500 stappen per dag gaat, geeft dat al een vermindering van 7% om dood te gaan aan hart- en vaatziekten en als iemand 1000 stappen per dag gaat lopen, is dat al een vermindering van 15% op alle doodsoorzaken. En dan spreken nog niet eens over de winst die het oplevert voor een betere gezondheid. De winst ligt dus in de eerste stap. Vergeet die niet te maken.

STAP OP NAAR GEZONDHEID

De gezondheidsvoordelen van een verhoogde aantal dagelijkse stappen

17 cohortstudies
n=226.889 participanten
Follow-up 7,1 jaar

Sterfte
n=7574 sterfte (alle oorzaken)
n=1884 CV sterfte

Lejanne den Ouden is ouderling in de gemeente Den Haag en huisarts van beroep.

Advent verwent

Verwen uw gasten of uzelf met iets lekkers zoals **vega-bananenbrood met gezouten karamelsaus**. U kunt het natuurlijk kopen, maar zelf maken is leuker.

Tekst/Jeanette Lavies

Ingrediënten voor het bananenbrood

- 5 rijpe bananen
- 70 gram kokosolie gesmolten
- 135 gram rietsuiker
- 250 gram speltbloem
- 1 theelepel bakpoeder
- 1 theelepel bakingsoda
- 1/4 theelepel zout

Ingrediënten voor de gezouten karamel

- 1 blikje kokosmelk
- 3 eetlepels kokosbloesuiker
- 1 eetlepel ahornsiroop
- ½ theelepel vanille-extract
- ¼ theelepel zout
- extra grof zeezout ter garnering

Zo maak je het bananenbrood

1. **Verwarm** de oven voor op 165 graden. Bekleed een langwerpige bakvorm met bakpapier.

2. **Prak** de bananen fijn met een vork en mix er met een garde de gesmolten kokosolie doorheen.
3. **Voeg toe:** suiker, bakpoeder, bakingsoda en zout en meng goed door elkaar.
4. **Gebruik** een spatel en meng de bloem voorzichtig door het mengsel. Niet te hard roeren anders wordt het bananenbrood taai.
5. **Giet** het beslag in de bakvorm en strijk de bovenkant glad. Zet de vorm in de voorverwarmde oven en bak in 50 tot 60 minuten goudbruin en gaar.
6. **Laat** het brood helemaal afkoelen voor je de karamel eroverheen giet.

Maak intussen de gezouten karamel

1. **Doe** in een pannetje met dikke bodem 4 grote eetlepels kokosmelk en dan het liefst het vette gedeelte dat bovenop ligt.
2. **Voeg** de kokosbloesuiker en de ahornsiroop toe en roer door elkaar.
3. **Breng** zachtjes aan de kook en zet het vuur lager en laat 10 minuten onder voortdurend roeren inkoken tot een karamel.
4. **Voeg** zout en vanille-extract toe en haal de pan van het vuur.
5. **Laat** volledig afkoelen in de koelkast. Hoe langer de karamel afkoelt, hoe dikker de karamel wordt.
6. **Verdeel** de karamel met een spatel of de achterkant van een lepel over het afgekoelde bananenbrood.
7. **Voeg** op de saus eventueel nog wat grote korrels grof zeezout toe.

Jeanette Lavies is vrijwilliger en lid van de gemeente Den Haag.

Advent- geschiedenis in perspectief

Het sleutelwoord in deze artikelen over adventgeschiedenis is het woord 'dynamisch'. De pioniers van de kerk hebben zich verdiept in de studie van Gods Woord. Als leden van de Millerbeweging leidde dat tot de overtuiging dat Jezus spoedig zou komen. Toen dat in oktober 1844 niet gebeurde, hebben ze zich over hun teleurstelling heengezet en zich opnieuw verdiept in de Bijbel. Dat leidde tot een steeds grotere groep mensen en daarvoor was organisatie nodig.

Dit keer deel 9: De Organisatie van de Adventkerk krijgt vorm.

Tekst /Thijs de Reus

Wereldkerk

Deze dynamische groep mensen heeft vastgehouden aan de verwachting van Jezus' wederkomst. Geleidelijk kwamen daar bijvoorbeeld de sabbatviering en de kennis van het heiligdom bij. Ze hadden ook de moed van mening te veranderen over dingen waar ze in eerste instantie van overtuigd waren dat het waar was.

Millerieten waren maar al te vaak uitgesloten van de kerken waartoe ze behoorden. Dat maakte hen wantrouwig ten opzichte van georganiseerde religie en daarom hebben ze zich geruime tijd verzet tegen organisatie. Het vorige artikel maakte duidelijk dat de toenemende omvang organisatie noodzakelijk maakte. In 1860 kozen ze een naam en in 1863 werd de Generale Confe-

rentie georganiseerd. Dat orgaan zorgt voor het functioneren van de adventgelovigen als geheel.

Soms zeggen mensen dat ze van die Generale Conferentie heel weinig merken. De essentie van het kerk-zijn is inderdaad de plaatselijke gemeente. Het wekelijkse sabbatschoolmateriaal en de jaarlijks gebedslezingen hebben we te danken aan de Generale Conferentie. De distributie van de gelden voor de zending en de zendingsberichten, ook daarvoor zorgt die Generale Conferentie.

De plaatselijke gemeente

Dat alles zorgt ervoor dat gemeenten de dienst op een zinvolle manier kunnen invullen, zonder zelf voor berichten uit het zendingsveld te moeten zorgen of Bijbelstudiemateriaal samen te stellen. Uiteindelijk

gaat het erom dat gemeenten wekelijks bijeen kunnen komen om God te aanbidden en zijn Woord centraal te stellen. Dat bouwt ons op en versterkt ons in het geloof.

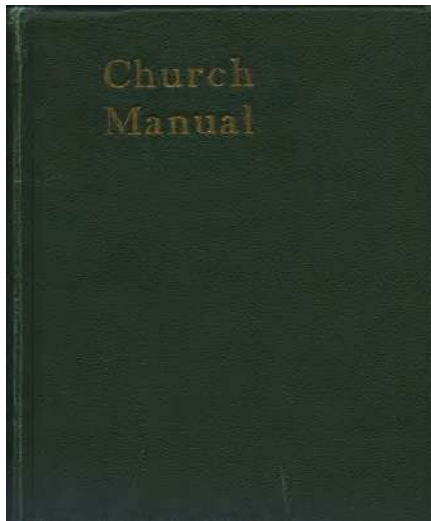
Het is in de plaatselijke gemeente waar we het meeste merken wat het inhoudt om kerk te zijn. Toch merk je ook daar dat we een wereldkerk zijn. Ook al hadden onze pioniers iets tegen organisatie, ze zullen toch vanaf het begin iets hebben voorbereid om als groep met mensen samen te komen. Om dat zinvol te laten verlopen moet je van tevoren afspreken wie de Bijbelstudie leidt en wie er voor een overdenking zorgt. Ook simpele dingen als het openen van het gebouw, het aanzetten van de verwarming, het klaarleggen van de collectezakken enz., moeten worden geregeld.

Het Kerkelijk Handboek

We organiseren onze plaatselijke gemeente overal ter wereld op ongeveer dezelfde manier omdat we dat doen in overeenstemming met het Kerkelijk Handboek. Daarin vinden we de regels voor hoe een gemeente te leiden. Dan gaat het om: gezagsverhoudingen, het werk van predikanten en andere ambtsdragers, hoe we gemeenten stichten en ontbinden, nieuwe leden toelaten, ambtsdragers kiezen, mensen zo nodig terechtwijzen en dus ook hoe we onze kerkdiensten en andere samenkomsten vormgeven. Denk bij dat laatste aan bestuursvergaderingen.

De eerste editie van het Kerkelijk Handboek dateert uit 1931. Dus bijna 70 jaar na die eerste stappen tot organisatie! In het voorwoord staat deze motivatie: 'Naarmate het werk van de kerk is gegroeid en zich over vele landen heeft verspreid, is het steeds duidelijker geworden dat er een handboek over kerkelijk bestuur nodig is. Daarin moeten we onze kerkelijke praktijken en de wijze waarop we onze kerk inrichten uiteenzetten en daaraan vasthouden. Een steeds groter aantal mensen wordt geroepen in verantwoordelijke posities als predikanten en kerkelijke functionarissen. Voor al deze mensen zou een dergelijk werk van nut moeten zijn bij het besturen van de kerk.'¹

Opvallend is deze aanbeveling tijdens een zitting van de Generale Conferentie: 'Dat elke divisie ... een "supplement" op het nieuwe Kerkelijk Handboek voorbereidt, waarin het op geen enkele manier wordt gewijzigd, maar dat aanvullende zaken bevat die van toepassing zijn op de omstandigheden die in de divisie heersen.'² Een belangrijke reden voor de herziening van 1946 is dat de Adventkerk steeds meer een wereldwijde kerk begint te worden en dat moet je goed structureren. Tegelijkertijd merk je echter dat men oog heeft voor de verschillende gebruiken in

1932 Seventh/day Adventist Church Manual © GCSDAA

andere gebieden en dat je daartoe een aanvulling kunt maken op het Kerkelijk Handboek.

Eerste stappen tot een Kerkelijk Handboek

Dat het zo lang heeft geduurd betekent niet dat men voor 1931 'maar wat deed'. De organisatie in 1863 is gebaseerd op deze Bijbeltekst: 'God is niet een God van wanorde maar van vrede.'³ Om het niet al te formeel te maken, kwam er geen boek met regels maar 'instructies aan kerkelijke ambtsdragers'. In december 1882 besloot de Generale Conferentie in zitting bijeen dat dergelijke instructies werden voorbereid.

Het besluit vertelt ook hoe ze dat bekend wilden maken: door die af te drukken in de *Review and Herald* of eventueel in de vorm van een traktaat. Maar niet in boekvorm! Direct na deze zittingen werd daartoe een commissie gevormd. Van 5 juni tot 7 oktober 1883 verschenen er artikelen in de *Review*. Het was echter met nadruk geen handboek maar een 'compilatie met instructies'. 'Toen het voorstel om die artikelen in permanente vorm als kerkelijk handboek uit te geven aan de Generale Conferentie van 1883 werd voorgelegd, verwierpen de afgevaardigden het idee. Ze vreesden dat een handboek de kerk zou kunnen

formaliseren en haar predikanten hun individuele vrijheid zou ontnemen om met zaken van orde om te gaan zoals zij dat wilden.⁴

J.N. Loughborough schreef in 1907 het meest invloedrijke boek dat door individuele auteurs werd geschreven.⁵ De facto was dat het Kerkelijk Handboek voor de volgende 20 jaren. 'Het boek was assertief, voorschrijvend en bijna autoritair van toon. Het dominante voorbeeld was militair. De nadruk lag op het herkennen van en zich onderwerpen aan "gezag".'⁶ Dat is des te opvallend omdat Loughborough zo bang was dat een belijdenis van geloof zou leiden tot het bestempelen van mensen tot ketter door degenen die deze belijdenis niet onderschreven en uiteindelijk tot vervolging.⁷

De tijden zijn veranderd. Het huidige Nederlandse Kerkelijk Handboek telt 199 pagina's en daarnaast heeft de kerk ook nog een zogenoemd *Working Policy* met maar liefst 800 bladzijden! In een volgend artikel gaan we in op de organisatie van de kerk 'boven' het niveau van de plaatselijke gemeente.

Thijs de Reus is emeritus predikant en actief voor SHANA.

Eindnoten

- ¹ Church Manual (1932): 5, <http://documents.adventistarchives.org/Resources/Church-Manuals/CM1932.pdf>
- ² General Conference Committee minutes, Autumn Council, "Revision of Church Manual" (October 19, 1948): 1188. <http://documents.adventistarchives.org/Minutes/GCC/GCC1948-10-AC.pdf>
- ³ 1 Korintiërs 14:33
- ⁴ Information Church Manual,' Seventh-day Adventist Church, <https://www.adventist.org/en/information/church-manual/>
- ⁵ Dat is een boek van 183 pp. getiteld 'The Church: Its Organization, Order, and Discipline'.
- ⁶ Gilbert M. Valentine, "The Road to a Church Manual, Part 2" Ministry (June 1999)
- ⁷ Zie Advent 4, 2023 in deel 8 van deze artikelenreeks over adventgeschiedenis.

Werkgever & werknemer

(hoe de tijden zijn veranderd)

Op zondag 13 februari 1949 vergaderde het bestuur van de toenmalige Zuid Nederlandse Conferentie in Den Haag. Er werden 13 agendapunten behandeld. Hieronder enkele besluiten zoals die in de notulen verschenen.

Tekst/Gerard Frenk

4. Brief br. N.H.

Br. H is tot de conclusie gekomen dat hij geen loonsverhoging maar -verlaging gekregen heeft. Zijn verzoek om motorkleding te mogen kopen voor rekening van het kerkgenootschap werd afgewezen. Het geld voor de aankoop kan voorgeschoten worden. Gaat br. H hiermede niet akkoord, dan moet de motor terug naar kantoor.*

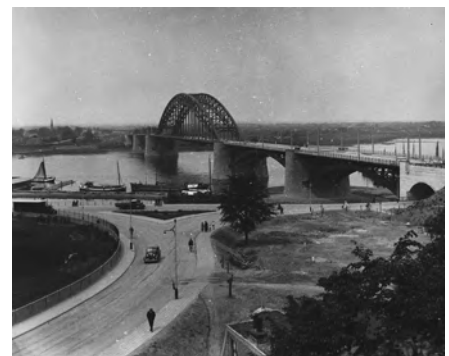
8. Huwelijk van de jonge arbeiders

Zij moeten 2 - 3 jaar met succes in het werk des Heere werkzaam zijn om te kunnen trouwen. Door het bestuur kan hiervan worden afgeweken indien dit nodig lijkt te zijn. Dit gaat in met 1 September 1949, bij hun intrede in het werk des Heeren.**

Everett Collection/Shutterstock.com

**Jammer dat de brief van H niet is opgedoken. Hij kon als geen ander de ironie doeltreffend hanteren.*
***Bij verkering en verloving mocht het stel niet in dezelfde stad wonen. Als gehoorzaam predikant hield BG zich aan de letter van de wet. Hij woonde in Nijmegen, zijn verloofde zocht en vond een onderkomen in Lent! De brug over de Waal verbond (en verbindt) de twee woonplaatsen.*

Gerard Frenk is emeritus predikant en voorzitter van SHANA

© www.knm.nl

2. Jan R.

Er was een schrijven binnen gekomen van Dr. W.W. betr. br. J.R.: Zijn gezondheidstoestand is van dien aard dat het niet noodzakelijk lijkt hem nu af te raden voor prediker verder te studeren. Besloten werd: dat indien hij zulks wenst, hij een lening kan krijgen voorlopig tot 50 gulden, hiervoor zal hij dan op gezegeld papier een schuldbekentenis moeten tekenen. Later kan hij, zo hij in het werk is opgenomen, 50% hiervan geschonken krijgen, dit zal hem echter nog niet worden medegedeeld.

Waar is thuis?

Als je me die vraag zou stellen, zou ik er eerst over na moeten denken voordat ik een antwoord kan geven. Ik ben geboren in Londen. Het grootste deel van mijn leven woonde ik in Engeland. Maar ik zie mezelf als Brits – Engeland, Noord-Ierland, Schotland en Wales.

Tekst /Michael Pearson Vertaling /Bert Nab

Roots

Soms gaan we bij onze zoon en zijn gezin op bezoek in Schotland en dan hoeven we niet langs de douane om daar te komen. Maar in mijn paspoort staat dat ik inwoner ben van het Verenigd Koninkrijk. Het is allemaal een beetje verwarrend, vooral als je bedenkt dat ik me ook Europees voel, zelfs al heeft een meerderheid van mijn landgenoten enkele jaren geleden gestemd voor het verlaten van de Europese Unie. Mijn boosheid over dat besluit liet me nog weer eens zien hoeveel het voor mij betekent om Europeaan te zijn.

Wanneer iemand je dezelfde vraag zou stellen, zou je misschien antwoorden dat je uit Nederland komt. Of je zegt: 'Ik kom uit Holland.' Of je zegt misschien gewoon dat je uit Rotterdam, Groningen of Eindhoven komt. Maar als je niet oorspronkelijk in Nederland geboren bent, kan iemand die doorvraagt wellicht zeggen: 'Ja, maar waar kom je echt vandaan?' Dat kan echt irri-

tant zijn en dan kan het gebeuren dat je ineens informatie geeft over familie op de Antillen. Of je noemt Curaçao of Aruba. Of Ghana of Indonesië. Of nog een heel ander land. Het kan allemaal behoorlijk verwarrend zijn.

'Wat noem je thuis?' Dat is niet per definitie hetzelfde als vragen: 'Waar woon je?' of 'Waar kom je vandaan?' Het is meer de vraag waar je je welkom voelt. Naar welke plek zou je willen terugkeren? Waar voel je je op je gemak? Waar kan je jezelf zijn – je beste zelf?

Dat zijn geen eenvoudige vragen.

Op zoek naar een geestelijk thuis

Net zo moeilijk is de vraag: 'Waar is jouw geestelijke thuis?'

Mijn eigen land is eeuwenlang opgedeeld geweest in parochies. Die zijn gebaseerd op de lokale gemeenten van de Church of England. Wij wonen vlakbij de All Saints Church. We zijn parochianen – onder de zorg van de parochie – of we dat willen

of niet. Soms gaan we erheen – met Pasen en Kerst of een andere hoogtijdag. We hebben in de loop van de tijd enkele van de priesters leren kennen. Met een enkeling zijn we bevriend geraakt. We kennen een paar mensen die hier naar de kerk gaan. Maar het is geen plek waar wij regelmatig heen gaan. Het heeft voor ons nooit als thuis gevoeld. Mijn echte geestelijke thuis is al vele jaren te vinden binnen de Adventkerk. Ik ben binnen de Adventkerk opgegroeid en ben bekend met de leer, de gebruiken, het unieke van deze kerk. Ik heb een aantal geweldige mensen ontmoet binnen de Adventkerk en ben blij dat ik ze mijn vrienden mag noemen. Ik heb adventistische gemeenten bezocht op verschillende plekken in de wereld en heb me altijd welkom gevoeld. Ik heb vele redenen tot dankbaarheid voor de kerk vanwege alles wat ik binnen de kerk heb mogen ontvangen. Er zijn veel redenen om het 'thuis' te noemen.

GEBALANCEERD/OVERDENKING

Maar wat gebeurt er als de kerk die je al sinds je kindertijd kent, niet meer helemaal als thuis voelt? Wat gebeurt er als je een vreemdeling voelt in je eigen huis? 'Waar kom je vandaan?' en 'Waar ben je thuis?' zijn niet langer dezelfde vragen.

Als ik nu terugga naar mijn geestelijke thuis, hoor ik geluiden die mij vreemd in de oren klinken. De meeste gezichten die ik er zie, ken ik niet. Ik word nog steeds welkom geheten, maar nu als gast en niet als familielid – misschien een verre neef. De God waarover gesproken wordt, herken ik niet altijd gemakkelijk als mijn God.

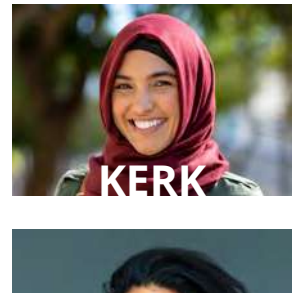
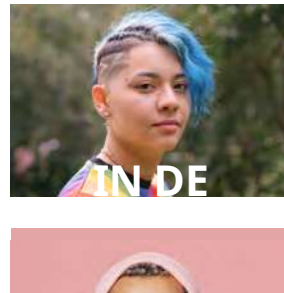
Je niet thuis voelen

Het probleem kan ook omgekeerd zijn. De adventkerk was jouw thuis. Vanwege een of andere reden ben je verhuisd, misschien ver weg. Je gaat naar de dichtstbijzijnde Adventkerk, maar het voelt niet als thuis. Het is allemaal een beetje afstandelijk en onbekend. Je bent welkom zolang je in het plaatje past en je weet eigenlijk niet zeker of je er nog heen wilt gaan. Dan is makkelijker om nergens heen te gaan en maar gewoon weg te drijven.

Velen van ons vragen wellicht: 'Hoe zouden wij zingen een lied van de HEER op vreemde grond?' (Psalm 137:4) – zelfs al zijn we in ons eigen land.

Dit is een probleem in veel adventistische gemeenten. Waarschijnlijk herken je het wel. Welkom als gast, maar niet als familie. Familierelaties kunnen soms ingewikkeld zijn. Het is gemakkelijk om alles maar af te doen als 'culturele' verschillen. En vaak heeft het daar wel mee te maken, maar er is meer aan de hand. Het is ook een geestelijk probleem. En het zou dom van me zijn te suggereren dat ik het antwoord heb op dit probleem.

Fotos deze pagina v.b.n.b. en v.l.n.r.: Olena Yakobchuk/ Ermolaev Alexander / CGN089 / mavo / Beatriz Vera/ Ground Picture / ViDI Studio/ Aleksandar Todorovic/ andreonegin/Shutterstock.com

/ Eigenlijk willen we helemaal niet dat er te veel mensen naar de kerk komen die heel anders zijn dan wij

Een kerk voor allen

De kerk is de enige organisatie die niet uitsluitend ten behoeve van haar leden bestaat. Zij bestaat ook, en misschien wel meer, voor de mensen die helemaal geen lid zijn van de kerk. Dat noemen we zending. We praten wat af over zending. Maar eigenlijk geloven we er niet echt in. In de praktijk gedragen we ons alsof de kerk van ons is – wie 'ons' dan ook mag zijn. Eigenlijk willen we helemaal niet dat er te veel mensen naar de kerk komen die heel anders zijn dan wij. Een paar is prima, maar niet te veel. Hoe zouden we ons

voelen als er ineens een grote groep motorrijders in leren jacks verschijnt bij de kerk op sabbatmorgen. Hoe gedragen we ons wanneer er een flinke groep mensen verschijnt met zichtbare en storende invaliditeit? Of gewoon een stel luidruchtige tieners met vreemde gewoonten en gedragingen?

Het is allemaal behoorlijk lastig. Het zorgt er namelijk voor dat we met onszelf geconfronteerd worden en dat is niet altijd een plezierige ervaring. Het is een geestelijk probleem.

In mijn beleving is de Bijbel bovenal het verhaal van Gods grote vrijgevigheid aan ons allemaal, jij en ik. Natuurlijk gaat het ook over andere zaken, maar in de eerste en belangrijkste plaats gaat het over Gods open handen, zijn open armen, zijn welkom. Gods welkom thuis.

Vervolgens is het mijn verantwoordelijkheid Gods welkom door te geven aan luidruchtige motorrijders, luidruchtige tieners, luidruchtige mindervaliden, luid-

ruchtige wie dan ook wanneer onze paden elkaar kruisen. En met 'luidruchtig' bedoel ik niet slechts het geluid dat onze oren bereikt, maar alles waardoor we van slag raken. Het is begrijpelijk dat we de kerk het liefst gevuld zien met allemaal mensen zoals wij, maar dat is niet het model dat het Nieuwe Testament ons voor-schotelt.

Dit is niet natuurlijk voor ons. Het gaat ons niet gemakkelijk af. Het vereist inzet, tijd en genade.

Een vrijgevege geest

De sleutel voor dit alles is een geest van vrijgevigheid. We kunnen vrijgevig zijn met geld en tijd, maar dat wil niet zeggen dat we ook een vrijgevege geest bezitten, een ruimhartige houding ten opzichte van andere mensen. Dat we altijd uitgaan van het goede en niet meteen een oordeel klaar hebben. Vaak vinden we het juist wel leuk om een beetje te roddelen en staan we klaar om negatieve gedachten te uiten over anderen. We hebben zo onze vooroordelen en gebruiken stereotypebeelden om allerlei redenen. We stoppen mensen in hokjes en denken dat we weten wat er in de hokjes zit. We baseren onze gedachten op wat we aan de oppervlakte zien, want dieper graven kost tijd en we moeten er mensen voor leren kennen. Dat is wel hard werken.

Gods ruimhartigheid

Er is mij gevraagd een geestelijk stuk te schrijven voor dit tijdschrift. Ik had iets kunnen schrijven dat gewoon prettig en troostend was, iets dat niets van ons, de lezers, vraagt. Maar dat zou ook betekenen dat alles gewoon door kan gaan zoals het nu gaat, met alle problemen van

/Ik geloof dat het nodig is voor de opbloei van de kerk dat er een nieuwe geest van ruimhartigheid ontwikkeld wordt

dien. Ik geloof dat het nodig is voor de opbloei van de kerk, en ook voor jouw en mijn eigen groei, dat er een nieuwe geest van ruimhartigheid ontwikkeld wordt. Die kan ontstaan vanuit dankbaarheid voor alle goede dingen waar wij van mogen genieten. In het centrum van al die zegeningen staan andere mensen, binnen en buiten de kerk, mensen zoals jij en ik. Maar ook mensen die anders zijn. Mensen die het met elkaar eens zijn en mensen die met elkaar van mening verschillen. De Bijbel maakt duidelijk dat God het op vele fronten met ons

oneens is – onze keuzes, onze ideeën, ons gedrag – maar Hij is ook ruimhartig voor ons. Daarom moeten wij ook ruimhartig zijn naar andere mensen, in onze gedachten, gedragingen en oordelen, zelfs wanneer we vinden dat die andere mensen het bij het verkeerde eind hebben en wij overtuigd zijn van ons eigen gelijk en de indruk hebben dat alleen wij aan Gods kant staan.

Ruimhartigheid is de basis

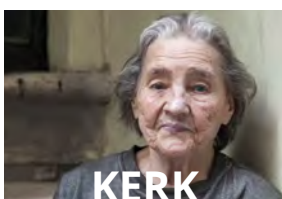
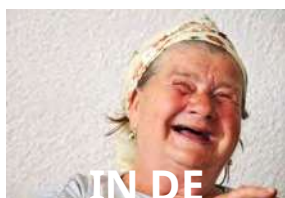
Waar is dan ons thuis? Het is waar we ruimhartige mensen op ons pad vinden en waar wij ruimhartigheid tonen. Uiteindelijk gaat het er niet zozeer om of we het theologisch gezien met elkaar eens zijn, hoe belangrijk bepaalde geloofspunten ook mogen zijn. Het fundament van ons geloof is Gods vrijgevigheid aan ons, zoals Hij ons laat zien in het leven en sterven van Christus. Andere mensen zullen die ruimhartigheid (h)erkennen en erdoor verwarmd raken. In mijn beleving is dit de enige manier waarop de Adventkerk in Europa een toekomst heeft. Alle slimme en aantrekkelijke programma's die de kerk bedenkt bieden die garantie niet.

Maar het zal wel moeite kosten. Het kost ons ruimhartigheid en die zullen we zelf moeten betalen. Mijn dierbaarste gebed voor 2024 is dat ik en wij bereid zijn die prijs te betalen. Dat wij bereid zijn een ruimhartig welkom te bieden aan iedereen, ook wanneer het niet gaat om 'ons soort' mensen. En dat zij vervolgens dezelfde ruimhartigheid zullen betonen, want die is niet gegarandeerd.

En als ik iets in dit artikel heb geschreven waardoor u geschokt of boos bent, of waardoor u bent teleurgesteld, dan hoop ik dat u uw ruimhartigheid aan mij zult betonen.

Michael Pearson is emeritus hoogleraar filosofie & ethiek van Newbold College.

Fotos deze pagina v.b.n.b. en v.l.n.r.: vetkit/ESB Professional/ Krakenimages.com/ DONOT6_STUDIO/ Diego Cervo/ gcelebi/Shutterstock.com

De grote strijd

van hemelse
opstand tot
de overwinning
van Gods liefde

Claudine Van Massenhove/Shutterstock.com

Het belangrijkste thema in de Bijbel is 'de grote strijd'. Deze strijd begon toen Lucifer in opstand kwam tegen God in de hemel. In het boek Openbaring wordt deze oorlog beschreven, waarin Gods rechtvaardigheid de troon verdedigt tegen de opstandelingen. Lucifer werd verslagen en met zijn engelen uit de hemel verdreven (Openbaring 12:7-9). Het hoogtepunt van deze strijd vond plaats op het kruis van Golgota waar satan werd verslagen en Gods liefde zegevierde. Dit cruciale moment onthult de diepte van Gods liefde die ons begrip te boven gaat. De rode draad van de grote strijd loopt door de hele Bijbel, met het kruis als het ultieme bewijs van Gods overweldigende liefde.

Tekst /Silbert Elizabeth

De gevolgen van strijd

Deze strijd heeft echter aanzienlijke gevolgen voor Gods kinderen. Door de geschiedenis heen zien we dat satan probeert de gemeente van Christus te vernietigen, maar tevergeefs. Zelfs wanneer volgelingen van Christus worden vervolgd, overwinnen zij. Gods werk gaat onverminderd door en

het evangelie verspreidt zich zelfs naar plaatsen die voorheen ontoegankelijk leken.

Het lijden van rechtvaardige mensen roept echter vragen op. Waarom ervaren zij lijden terwijl 'slechte' mensen succes lijken te hebben? Het antwoord ligt in Gods ondoordringelijke plan. We moeten Gods liefde en goedheid

vertrouwen zelfs als we in moeilijke situaties terecht komen en het allemaal niet volledig begrijpen. Ondanks de uitdagende omstandigheden blijft Gods belofte in Jesaja 41:10 standhouden: 'Wees niet bang, want Ik ben bij je, vrees niet, want Ik ben je God. Ik zal je sterken, Ik zal je helpen, je steunen met mijn bevrijdende rechterhand.'

Onverzettelijke toewijding

De geschiedenis herhaalt zich telkens weer wanneer we terugkijken op de lange periode van 1260 jaar onderdrukking door de kerk en staat. Tijdens deze periode bleven toegewijde mannen en vrouwen, ondanks vervolging, onvermoeibaar hun boodschap verkondigen. Onder leiding van de Geest bezaten ze de kracht om Gods waarheid te delen te midden van tegenstand. Ze kozen ervoor om te sterven voor hun geloof in plaats van het op te geven en bleven standvastig in die waarheid.

/ Door de geschiedenis heen zien we dat satan probeert de gemeente van Christus te vernietigen

Hoe slaagden ze daarin? Ze hadden een duidelijk doel dat hun leven waardevol maakte en ze weigerden compromissen te sluiten die hun integriteit zouden schaden. Hun basisprincipes waren essentieel voor hun identiteit. Zelfs in de dreiging van de dood ervoeren ze innerlijke vrede. Hun opoffering inspireert ons tot moed. De kracht van onze trouw wordt vernieuwd door deze verhalen van hun toewijding aan Christus. Gods loyale dienaars werden ondanks vervolging beschermd door hemelse krachten. Dit leert ons dat we in tijden van gevaar moeten vertrouwen op gebed en geloof. Psalm 119:11 herinnert ons eraan Gods belofte in ons hart te bewaren wat ons zal beschermen en versterken (Psalm 119:11).

Vasthouden aan Gods Woord

Terwijl we de laatste beproevingen naderen moeten we sterk staan in ons geloof en niet toegeven aan de verlokkingen van de wereld. De geest van haat en verzet tegen de waarheid heeft zich door alle eeuwen heen verspreid. Satan hanteert diverse methoden om de invloed van de Bijbel te ondermijnen zoals het misbruik van wetenschappelijke studies en de verspreiding van valse interpretaties. Paulus waarschuwt ons dat satan zich vermomt als een engel van het licht (2 Korintiërs 11:14). Ook Jezus waarschuwt ons: 'Er zullen talrijke valse profeten komen, die velen zullen misleiden. Maar wie standhoudt tot het einde, zal worden gered' (Mattheüs 24: 11-13). In deze tijden is het van cruciaal belang dat we alles grondig onderzoeken, het goede behouden en het kwaad vermijden (1 Tessalonicenzen 5:21). Gods Woord is de maatstaf voor alle leerstellingen en hervormingen.

Overwinning van Gods liefde

De overwinning van Gods liefde, zoals beschreven in Openbaring 21, brengt het definitieve einde van zonde en lijden. Johannes zegt: 'Ik hoorde een luide stem vanaf de troon die uitriep: 'Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij' (Openbaring 21: 3,4). Het hele universum is nu rein en de vreugde en wijsheid van de ongevallen hemelse wezens worden gedeeld met de

/ We moeten Gods liefde en goedheid vertrouwen zelfs als we in moeilijke situaties terecht komen

mensen die standvastig bleven in hun geloof. De grote strijd is voorbij. Zonde en zondaren bestaan niet meer. Eenheid en vreugde heersen overal in de schepping. De naam van de Schepper staat geschreven op elk aspect van het universum en Gods liefde overwint voor altijd.

Sabbatschoollessen

De les van dit kwartaal richt zich op belangrijke ontwikkelingen in de grote strijd. We zullen samen grote thema's bestuderen zoals de opstand in de hemel, de moed van geloofshelden zoals de Waldenzen, de vastberadenheid van hervormers te midden van vervolging. Maar ook de Reformatie die het adventisme heeft beïnvloed, het zendingswerk van de Adventkerk en de overwinning van Gods liefde. Ik wens u veel zegen bij de bestudering van Gods Woord.

Silbert Elizabeth is hoofd van het departement Sabbatschool en predikant van de gemeente Tempu pa Dios, Capelle aan den IJssel.

PS

Mariëlle van der Kamp

25 sept 1968 – 18 okt 2023

Mariëlle groeide op in het gezin van Bram en Plonie van der Kamp. Muziek was een heel belangrijk aspect in haar leven. Toen zij later trouwde met Harry de Reus werd zij ook bij de Protestantse Kerk Nederland (PKN) als lid geaccepteerd. Harry de Reus is namelijk PKN-predikant. Mariëlle bleef lid van de adventgemeente in Amersfoort. Nadat zo'n drie jaar geleden bij Mariëlle een zeldzame vorm van hersentumor was geconstateerd, begon een periode van steeds toenemende 'chaos en stilte in haar hoofd'.

Op 26 oktober 2023 vond in het *Gulper Hoes* in de Zuid-Limburgse plaats Gulpen de afscheidsdienst plaats voor Mariëlle van der Kamp. Het was een indrukwek-

kend en warm samenzijn waar enkele honderden mensen naar toe waren gekomen. De uitvaartdienst was met veel muziek omlijst en werd door een collega van Harry geleid. Tijdens de dienst blikten zowel haar man, haar kinderen en haar vader op ontroerende wijze terug op hun leven met Mariëlle. Gelukkig wordt de betekenis van een mensenleven niet alleen bepaald door de lengte ervan. En dat gold op bijzondere wijze voor het leven van Mariëlle.

Karin de Jonge-Twijnstra

22 sept 1941 – 25 nov 2023

Karin werd geboren in Reesdorf in het voormalig Oost-Duitsland. Toen zij 8 jaar was verhuisde het gezin Twijnstra naar Nederland waar haar vader als predi-

kant werd aangesteld. Karin ontmoette haar man, Dick de Jonge, doordat hij Bijbelstudie volgde bij haar vader in adventgemeente Groningen. Daar trouwden zij en vorig jaar hebben ze nog hun 60-jarig huwelijksjubileum mogen vieren. Karin was eerlijk, zorgzaam, behulpzaam en gastvrij. Ze had gevoel voor humor en een groot plichtsgevoel. Deze kwaliteiten zorgden ervoor dat ze het nodige voor de lokale kerk betekende (eerst in Meppel, later in Harderwijk). Vooral de taak van diacones lag haar goed. Ze genoot enorm van haar kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen, het vele kamperen met familie en vrienden en de reizen naar het buitenland. Op een gegeven moment werd Karin ziek. Door een hartinfarct werd ze in het ziekenhuis opgenomen waar ze overleed. Karin geloofde in de opstanding uit de dood. Zij zag uit naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waar God bij haar zal wonen en haar het eeuwige leven zal geven.

Gert van Buuren

4 okt 1932 – 3 okt 2023

Toen Gert 7 jaar was brak de Tweede Wereldoorlog uit. Dat waren zware jaren voor hem. Zo maakte hij het bombardement op Rotterdam mee. Via zijn echtgenote, Ria Engelgeer, kwam Gert in Harderwijk te wonen. Daar leidde hij een actief bestaan. Behalve dat hij altijd klaarstond voor z'n gezin en vriendenkring, konden diverse verenigingen op zijn inzet rekenen. Gert was een gelovig mens. De ervaring dat God hem en andere dierbaren beschermd had tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte diepe indruk op hem. Daarnaast maakte hij op latere leeftijd een ervaring met God mee. Reden voor hem zich op 1 september 2007 te laten dopen. In die tijd begeleidde Gert in adventgemeente Harderwijk verschillende diensten op het orgel totdat bij hem de ziekte van Alzheimer werd geconstateerd. Hij verloor steeds meer zelfstandigheid totdat hij uiteindelijk volledig afhankelijk werd en kwam te overlijden. Gert geloofde in de opstanding uit de dood waarin hij verenigd zal worden met zijn vrouw.

Willem van Rhenen sr.

25 apr 1936 – 29 aug 2023

Op 5 september was de kapel op landgoed Oud Zandbergen tot de nok toe gevuld met familieleden, medegelovigen, vrienden en oud-collega's van Willem van Rhenen sr. om zijn afgesloten aardse leven te vieren. Ome Willem, zo werd hij door bijna iedereen genoemd. Hij zette altijd extra stapjes wanneer er een beroep op hem gedaan werd. De dienst werd geleid door emeritus predikant en oud-jeugdsecretaris Hans Ponte. Ome Willem was een vriend van mensen en van jongeren in het bijzonder. Hij was een mens van daden voor AJV, ADRA en het Rode Kruis. Langzaam maar zeker mocht hij het geloof ontdekken. Hij zag dat vooral in de mensen om hem heen. Zij lieten aan hem het geloof in de praktijk zien. Zijn zonen Willem en André en vier vrouwen waren belangrijk in zijn leven. Dat waren echtgenote Janny en schoondochters Lydia en Anita en de veel te vroeg overleden Lea. Willem wilde heel graag begraven worden direct naast het graf van schoondochter Lea en die wens werd vervuld.

Jurjen Dominicus Reineman

4 jun 1939 - 6 nov 2023

Jurjen, Tineke en hun vier zoons woonden wekelijks de kerkdiensten in Leeuwarden bij. Al gauw werd Jurjen een van de steunpilaren van de gemeente. Hij was vooral betrokken bij het onderhoud van het kerkgebouw. De kerk in Leeuwarden was tijdens de afscheidsdienst propvol, stoelen werden bijgezet. De dienst werd geleid door Miranda Broekhuis. Jan Rokus Belder verzorgde de overdenking. Dat deed hij op basis van Job 19:25. Bij Jurjen passen de eigenschappen bescheiden, betrouwbaar, behulpzaam, gelovig en standvastig. Een familieman. Blij en dankbaar met zijn kinderen en hun gezinnen. En met de leden van de gemeente. Een geliefd lid is heengegaan. Vele vrijwilligers maakten het mogelijk om na de dienst de bezoekers tijd te geven herinneringen met elkaar op te halen. Na dit samenzijn vertrok de familie naar de begraafplaats in Damwoude.

Gedoopt

22 april 2023/Zwolle Thirza Takens en Sanne Schraal ^D

Bij deze doopdienst waren veel familie, vrienden en leden aanwezig. Zij allen waren getuigen van de doophandeling verricht door Gabriel Kwayie en Arnoud van den Broek. Voorafgaand aan de doop deelden Thirza en Sanne hun getuigenis met iedereen.

19 augustus 2023/Utrecht Elvis Filurija

De gemeente Utrecht beleefde een feestelijke dienst met de doop van Elvis. De doop vond buiten plaats in recreatieplas Strijkviertel. De doophandeling werd verricht door de predikant van de gemeente Utrecht, Arnoud van den Broek.

2 september 2023/Zwolle Thomas Hübscher ^B

Voorafgaand aan de doop had Thomas Hübscher van Thierry de Reus Bijbellessen ontvangen in zijn eigen taal (Duits). Thierry de Reus verrichtte de doophandeling en er was een optreden van zanggroep Harmony.

2 september 2023/Hoek v. Holland Jurian Job en Rowendley Martinus ^A

Zij werden in de Noordzee bij Hoek van Holland gedoopt. Op 2 september was het een prachtige dag en daardoor trok de doop ook aandacht van dagjesmensen. De doopplechtigheid werd verricht door ds. Dwight van Ommeren.

16 september 2023/Rotterdam

Er gaven die dag in de gemeente Zion-Hoogvliet in Rotterdam maar liefst zeventien mensen hun leven

aan Jezus. Uit de gemeente Zion werden gedoopt:

Ashley Doudeijns, Valentino van Ochten, Diana Alment, Edrecion Suriel, Elivean, Suriel, Joëndry Garia, Jëandra Garia, Marcienna Elisabeth, Marques Elisabeth, Grace Daal en Vilma Constanca (belijdenis) ^E

Daarnaast waren er dopelingen uit andere gemeentes:

Iris Francisca Aitatus (Heerlen), Runiëla Ester Emanuel (E Oasis), Celiomar Joaquin (E Oasis), Gedeon Concincion (Eindhoven), Riyena R. Alberto (Tilburg) en Yulaima Thielman (Nijmegen).

De doopplechtigheid werd verricht door ds. Choni Miguel.

28 oktober 2023/Arnhem

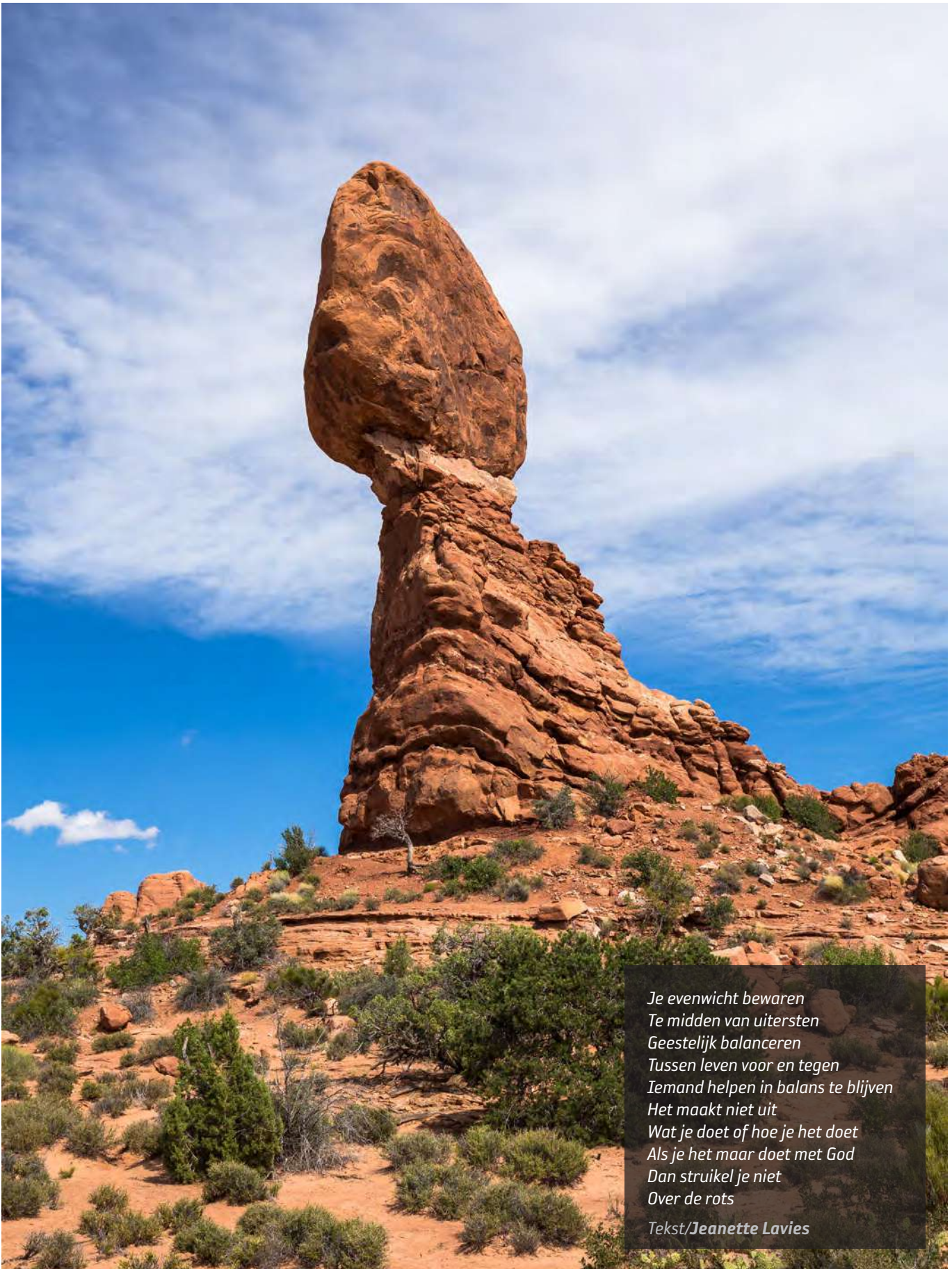
**Bertus Vos ^G
Patricia Paal ^F**

Onder grote belangstelling van familie, vrienden, geloofsgenoten en een groot gospelkoor was het die middag in de gemeente Focus (Arnhem Zuid) één groot feest. Met een inspirerende overdenking, mooie muziekspecials en een vreugdevolle doophandeling van ds. Ton Steens.

18 november 2023/Nieuwerkerk aan den IJssel

**Rianne Korff
Levi Korff ^C**

Zij werden tijdens een prachtige dienst in centrum Het Kruispunt in Nieuwerkerk aan den IJssel onder grote belangstelling gedoopt. Moeder en zoon werden opgenomen als lid van de gemeente Gouda. Voorganger was ds. Choni Miguel.

*Je evenwicht bewaren
Te midden van uitersten
Geestelijk balanceren
Tussen leven voor en tegen
Iemand helpen in balans te blijven
Het maakt niet uit
Wat je doet of hoe je het doet
Als je het maar doet met God
Dan struikel je niet
Over de rots*

Tekst/Jeanette Lavies

Van de voorzitter

een rechtvaardig rechter zijn, vol van gerechtigheid en aan de kant van de kansarmen staan.

Onder zijn heerschappij van vrede en rechtvaardigheid zal Jeruzalem het middelpunt van de aarde zijn en alle volken zullen naar Jeruzalem optrekken en zijn woonplaats zal schitterend zijn. Dan zal de wolf zich neerleggen bij het lam. Het kalf en de leeuw zullen samen weiden. Een zuigeling speelt bij het hol van de slang. God schiept een nieuwe hemel en een nieuwe aarde vol van gerechtigheid.

Jesaja was een van de grote profeten van het Oude Testament. Hij wordt wel de profeet van de vergezichten genoemd. In een moeilijke tijd profeteert hij dat God zijn volk niet verlaten heeft en dat er een glorieus tijd zal aanbreken voor Gods volk. De Messias zal verschijnen en optreden als een nieuwe koning David. Hij zal

Wij weten dat de Messias is gekomen in Jezus Christus. Hoewel Jezus zegt dat het koninkrijk van God al onder ons is, verwachten wij nog steeds die nieuwe hemel en aarde. Als zeventdedagsadventisten voelen wij ons geroepen om die toekomstverwachting met kracht te verkondigen voordat Jezus terugkomt om dat

koninkrijk van vrede op te richten. In die zin zijn wij verkondigers van de hoop die in ons leeft. De drie-engelenboodschap van Openbaring 14 beschrijft Jezus Christus als de grote Overwinnaar over het kwaad en Hij is degene die ons zal brengen in dat nieuwe koninkrijk van God.

Maar de hoopvolle toekomstverwachting heeft ook consequenties voor ons leven in het hier en nu. Lazlo Gallusz, docent op Newbold College, haalt terecht de uitspraak van Rolf Pöhler aan. Die zegt dat eschatologie (de leer van de laatste dingen) een sturende kracht voor ethische betrokkenheid dient te zijn (Ecclesia Reformata, Semper Reformanda; The Delay of the Parousia, p.93).

Onze visie op de toekomst, geeft ook inhoud aan ons leven nu. Jezus zelf geeft dat ook aan in zijn rede over de laatste dingen wanneer de discipelen vragen wanneer het einde komt. Jezus geeft geen antwoord op die vraag. Eigenlijk zegt Hij dat we zijn komst niet moeten berekenen, maar er rekening mee moeten houden. Aan het einde geeft Jezus aan hoe wij als gelovigen moeten leven in de afwach-

**/ Wij zijn
verkondigers
van de hoop die
in ons leeft**

ting van zijn komst. In de gelijkenis van de schapen en de bokken maakt Jezus duidelijk dat Hij van ons een heel praktisch geloof verwacht. Wij moeten degenen die behoeftig zijn in de samenleving helpen en ondersteunen en in hun noden voorzien. We hebben dus niet alleen een geweldige hoop op de toekomst, maar ook een opdracht om het evangelie handen en voeten te geven zoals Hij ons het voorbeeld heeft gegeven.

Rob de Raad is voorzitter van de Nederlandse Adventkerk

Rafael Trafaniuc/Shutterstock.com

